

lipa

VRIENDEN VAN SLOVENIË
ZDRUŽENJE PRIJATELJEV SLOVENIJE

Letnik/Jaargang 27 Številka/Nummer 1 December 2018

Letnik/Jaargang 27
Številka/Nummer 1
December 2018

VRIENDEN VAN SLOVENIË

ZDRUŽENJE PRIJATELJEV SLOVENIJE

Pri sestavi te Lipe so sodelovali/Bij de totstandkoming van deze Lipa hebben meegewerkt:

Marie-Louise Bemelmans–Videc, Mojca Čušin, Keimpe Dijkstra, Mojca Nodelijk – Guštin, Danica Novosel, Neja Morato Štucin, Metka Dijkstra – Murko, Jana Kulevska Črepinko, Uroš Malnaršič.

Uredila/Hoofdredacteur: Metka Dijkstra – Murko

Grafično oblikovanje/Vormgeving: Saša Hreščak, Saask Design

Naslovnica/Titelpagina: Ajda Simonič

Tiskano/Drukwerk: De Leest Tragelzorg

V nakladi 100 izvodov/Oplage 100 exemplaren

Odbor/Het bestuur:

Uroš Malnaršič (predsednik/voorzitter)

Peter van Leeuwen (blagajnik/penningmeester)

Metka Dijkstra-Murko (članica-lid)

Jana Kulevska Črepinko (članica-lid)

info@vrienden-van-slovenie.nl

http://vrienden-van-slovenie.nl

bančni račun/bankrekening NL60 INGB 0006 3181 99

Združenje prijateljev Slovenije na Nizozemskem je bilo ustanovljeno 7. julija 1991 in je samostojna, neodvisna organizacija na državni ravni. Člani so Slovenci, potomci Slovencev in Nizozemci, ki jim je Slovenija blizu. Cilji združenja so povečati znanje in védenje o Slovencih, Sloveniji in slovenski kulturi na Nizozemskem.

De Vereniging vrienden van Slovenië werd opgericht op 7 juli 1991 en is een zelfstandige, onafhankelijke landelijke organisatie. De leden zijn Slovenen, nakomelingen van Slovenen en Nederlanders, die zich gebonden voelen met Slovenië. De doelen van de vereniging zijn het vergroten van de kennis over Slovenië, Slovenen en Sloveense cultuur in Nederland.

Zahvaljujemo se Uradu Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu za finančno podporo v letu 2018!

KAZALO / INHOUD

<i>Dragi bralci</i>	1
<i>Beste lezers</i>	2
<i>Poročilo Odbora in načrti za naprej</i>	3
<i>Bericht van het bestuur en de plannen voor het volgend jaar</i>	5
<i>Kulturna proslava in pustno rajanje</i>	7
<i>Cultuur- en kindercarnaval viering</i>	9
<i>Prešernova 'Strunam' po nizozemsko</i>	12
<i>'Tegen de snaren' van Prešeren</i>	13
<i>Pouk slovenščine na Nizozemskem</i>	16
<i>Sloveens leren in Nederland</i>	17
<i>Slovenija v najlepši luči</i>	20
<i>Slovenië van haar beste kant</i>	21
<i>Piknik ob Dnevu državnosti</i>	23
<i>Sloveense picknick in Breukelen</i>	24
<i>Embassy festival v Haagu</i>	27
<i>Het 'Embassy Festival' in Den Haag</i>	28
<i>Drugi o nas</i>	29
<i>De anderen over ons</i>	31
<i>Predstavitve knjige "Iz Slovenije, z upanjem": izjemna srečanja</i>	32
<i>Presentaties boek "Iz Slovenije, z upanjem": bijzondere ontmoetingen</i>	34
<i>Šopek za domovino</i>	39
<i>Bloemen voor het Vaderland</i>	42
<i>Srečanje s pisateljem Primožem Suhodolčanom</i>	42
<i>Ontmoeting met de Sloveense schrijver</i>	43
<i>Kuharska delavnica za Martinovo</i>	46
<i>Kookfestijn voor Sint-Maarten</i>	50
<i>Recepti</i>	53
<i>Recepten</i>	57
<i>'To noč sem jo videl' v nizozemskem prevodu</i>	57
<i>'To noč sem jo videl' in de Nederlandse vertaling</i>	59
<i>Izjava o zasebnosti Združenja Prijateljev Slovenije</i>	60
<i>Privacy verklaring van de Vereniging Vrienden van Slovenië</i>	63
<i>Prireditve</i>	64
<i>Evenementen</i>	

Dragi bralci!

Tako je z vsakim delom: najprej je treba vse pripraviti, potem narediti in končno delo skleniti. Tudi pri Združenju prijateljev Slovenije ni drugače, le da se vse skupaj neprestano prepleta – pri poročanju o Kulturnem dnevu smo že skoraj na Občnem zboru in hkrati že organiziramo razstavo fotografij o Sloveniji. Na kuharski delavnici že delamo načrte za prihodnje leto in tako se vse vrti naprej. Na koncu leta pa je vendarle čas postati in se ozreti nazaj na naše letošnje skupne uspehe. Zato izvolite: naša LIPA!

Najlepša hvala vsem sodelavcem uredništva. V nadaljevanju vas kronološko spominjamo na dogodke preteklega leta in poročamo o društvenih zadevah. Kot osrednja organizacija tukajšnje slovenske skupnosti povzemamo tudi druge slovenske dogodke in vam z veseljem poročamo o odličnem sodelovanju s slovenskim veleposlaništvom v Haagu in z učiteljicami slovenskega jezika. Na koncu najdete že nekaj vabil za naslednje leto, najprej pa prijetno branje o letu 2018!

Uredništvo

Beste lezers!

Met elk werk is het zo: eerst moet je alles voorbereiden, hierna uitvoeren en tenslotte goed uitvoeren.

Bij de Vrienden van Slovenië is het niet anders, alleen loopt hier alles een beetje door elkaar: bij het berichten over de Cultuurdag zijn we al bijna op de Algemene ledenvergadering en zijn wij ook al bezig met de organisatie van de fototentoonstelling over Slovenië. Op de Kookworkshop staan we al plannen te maken voor het volgend jaar en zo draait alles gewoon door. Maar aan het eind van het jaar is het tijd om even stil te staan en terug te kijken op onze gezamenlijke successen van dit jaar. Daarom hierbij – onze Lipa!

Hartelijk dank aan alle medewerkers van de redactie. In het vervolg herinneren we jullie eraan wat vorig jaar allemaal is gebeurd en berichten we over verenigingszaken. Als de centrale organisatie brengen wij ook het nieuws over andere Sloveense evenementen in Nederland. Graag berichten wij over de goede samenwerking met de Sloveense ambassade in Den Haag en met de leraressen van de Sloveense 'scholen'. Aan het eind treft u al enkele uitnodigingen aan voor het volgend jaar. Maar nu eerst: veel leesplezier!

De Redactie

Poročilo Odbora in načrti za naprej

Pozdravljeni dragi člani tudi v imenu Odbora Združenja prijateljev Slovenije na Nizozemskem!

Po februarjem praznovanju slovenskega kulturnega dne, smo tudi v letošnjem letu - v marcu - organizirali redni Občni zbor vseh članov Združenja, katerega se je poleg članov odbora udeležilo tudi nekaj članov, ki so sodelovali z dobrimi idejami in predlogi za delovanje vnaprej. Blagajniku in predsedniku odbora se je letos iztekel mandat. Oba sta takoj spet kandidirala za nov dveletni mandat, njuni kandidaturi pa so zbrani enoglasno potrdili. Prihodnji Občni zbor bo 9. aprila 2019. Lepo vabljeni v čim večjem številu!

Tudi letos smo takoj po Občnem zboru ponovno organizirali državno prvenstvo v taroku. Preverjena ekipa v zasedbi Margreet Iskra Dijks in Saša Kos-Batellino je ponovno pripravila pravila igre ter vse pripomočke za izvedbo prvenstva, samo tekmovanje pa sta tudi vodili. Za sodelovanje se jima tudi na tem mestu še prav posebej zahvaljujemo! Poleg tekmovalnega dela pa je naša odbornica Jana Kulevska Črepinko vodila »začetni tečaj« taroka. Na voljo so bile ponovno tudi druge družabne igre oz. Slovensko-nizozemsko državno prvenstvo v igri Človek ne jezi se. Za vsakega se je kaj našlo. Vsi sodelujoči pa so se okrepčali ob slovenskemu prigrizku in dobri kapljici.

V juniju smo na pobudo naše članice Nataše Sirnik v Haagu organizirali razstavo

fotografij slovenskega fotografa Jake Ivančiča. Otvoritve razstave se je udeležilo veliko število obiskovalcev, ki so imeli priložnost slišati zanimive zgodbe, povezane z nastankom fotografij iz ust samega avtorja, z njim pa so lahko tudi pokramljali po koncu uradnega dela.

Tudi v letu 2018 je bil naš tradicionalni piknik ponovno pri častni konzulki Republike Slovenije na Nizozemskem, ge Karin Van Rooyen v Breukelenu. Letos smo bili obdarjeni s sončnim vremenom, sin gostiteljice pa je več skupin velikodušno popeljal s čolnom po reki Vecht.

V novembru je sledila tradicionalno odlično obiskana slovenska kuharska delavnica, ki je bila letos v znamenju Martinove pojedine. Zbrani smo pod vodstvom odličnih kuharjev skupaj pripravili in pojedli dobrote, katere je na Nizozemskem, na enem mestu mogoče najti le pri Slovencih.

Kaj pa načrti za leto 2019?

Ponovno se nam obeta mešanica starega in novega in prav gotovo nekaj prijetnih presenečenj v programu dogodkov. V okviru rednega delovanja Združenja bodo potekale tudi igrive urice za slovenske malčke na Nizozemskem, in sicer bo 16. 2. 2019 organizirano pustno rajanje.

Pozivamo vse, ki bi želeli sodelovati pri delovanju Združenja prijateljev Slovenije (v Odboru ali pri posameznih dogodkih), da se nam javite na info@vrienden-van-slovenie.nl in s tem pomagajte oblikovati naše delovanje po svojih močeh, s svežimi idejami in z zagnanostjo, kot jo premorete le sami!

Arhiv Združenja prijateljev Slovenije

Od leta 2015 naprej ima Združenje svoj arhiv v elektronski obliki. Pred tem pa je bilo od leta 1991 ogromno vsega na papirju v večjih kartonastih škatlah. Na pobudo odbornice Metke Dijkstra-Murko, v sodelovanju z dvema dolgoletnima članicama Združenja Margreet Iskra Dijks in Sašo Kos-Batellino ter veliko dobre volje in smisla za red, nam je letos uspelo urediti stari arhiv in iz njega odstraniti vse, kar je bilo podvojeno ali zastarano. Arhiv je sedaj pregledno urejen v treh škatlah, vanj pa bomo v prihodnjih letih dodajali le še en primerek našega glasila Lipa.

Administracija članstva

Od 25. maja 2018 velja nova EU Splošna uredba o varstvu podatkov (GDPR), katere določila se dotikajo tudi varovanja osebnih podatkov. Naše Združenje shranjuje in uporablja le podatke svojih aktivnih članov, ki so potrebni za pošiljanje Lipovega lista in glasila Lipa po elektronski ali navadni pošti. Teh podatkov Združenje ne deli z nikomer. Poleg tega pa smo tudi uničili včlanitvene obrazce in sporočila o prenehanju članstva naših bivših članov ter vso korespondenco o plačilih članarine,

starejšo od 7 let. Iz svojega seznama članov smo izbrisali tudi podatke bivših članov. Na naši spletni strani smo objavili Izjavo o zasebnosti, ki jo objavljamo tudi v tokratni Lipi.

Verslag van het Bestuur en de plannen voor het volgend jaar

Beste leden van de Vereniging Vrienden van Slovenië in Nederland!

Na de viering van het Sloveense Cultuurfeest in februari volgde ook dit jaar in maart de Algemene Ledenvergadering (ALV). Naast de bestuursleden hebben ook andere leden actief meegedaan met nieuwe ideeën en voorstellen voor toekomstige activiteiten. Het mandaat van de voorzitter en van de penningmeester zijn weer met algemene stemmen verlengd. De volgende ALV zal plaats vinden op zondag, 9 april 2019. Hiervoor alvast van harte uitgenodigd!

Zoals vorig jaar werd de ALV gevolgd door de Nederlandse kampioenschappen in tarok. Ons ervaren team – gevormd door Margreet Iskra Dijks en Saša Kos-Batellino - heeft opnieuw de regels vastgesteld en andere attributen geregeld. Hierbij nogmaals hartelijk dank daarvoor! Naast de officiële wedstrijd heeft ons bestuurslid Jana Kulevska Črepinko een beginnerscursus gegeven voor iedereen die geïnteresseerd is in dit spel. En voor alle anderen waren er andere gezelschapsspelen, met bijv. het Sloveens-Nederlands kampioenschap in 'Mens erger je niet'. Met een lekker Sloveens hapje en drankje is de middag heel gezellig verlopen.

In juni hebben we op initiatief van ons lid Nataša Sirnik in Den Haag de tentoonstelling georganiseerd van de foto's van de Sloveense fotograaf Jaka Ivančič. Bij de opening waren vele bezoekers aanwezig die bij deze gelegenheid uit eerste hand veel te weten kwamen over het ontstaan van de foto's. Met de auteur konden ze aan het eind van het officiële gedeelte van de ontvangst ook van gedachten wisselen.

Onze traditionele 'picknick' was weer bij onze Honorair Consul Karin van Rooyen in Breukelen. Deze keer wél met zon, zodat de zoon van onze gastvrouw de bezoekers op een boottochtje over de Vecht kon meenemen.

In november volgde de traditionele en zeer goed bezochte Kookworkshop, deze keer in het teken van de Sloveense Sintmaartenviering. De onder leiding van de uitstekende chefs bereide lekkernijen kun je hier toch alleen bij Slovenen vinden!

En de plannen voor 2019?

Wij kunnen weer een mengelmoes tussen het oude en het nieuwe en enkele fijne verrassingen verwachten. Zo zullen wij weer Speeluurtsjes voor de kleintjes organiseren, met het kindercarnaval.

En hierbij nodigen wij iedereen uit die mee willen werken – in het bestuur of bij een van de evenementen - om dit kenbaar te maken via info@vrienden-van-slovenie.nl. En ons daarmee helpen met verse ideeën en met vers elan!

Archief Vrienden van Slovenië

Sinds 2015 beschikken we over een digitaal archief. Maar voor die tijd, sinds 1991, hebben zich onder meerdere besturen enkele grote dozen papieren bestanden verzameld. Op voorstel van het bestuurslid Metka Dijkstra-Murko hebben we met de leden Margreet Iskra Dijks en Sašo Kos-Batellino en vooral met veel goede wil de dozen uit gesorteerd en alles, wat dubbel of verjaard was verwijderd. Het archief is nu overzichtelijk opgeborgen in drie plastic dozen, waaraan we voortaan alleen nog onze Lipa's toe zullen voegen.

Ledenadministratie

Sinds 25 mei jl. is in heel de EU de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht. Onze vereniging bewaart en verwerkt alleen die gegevens van de leden die nodig zijn voor het versturen van Lipov list en Lipa – per mail en per post. De adresgegevens worden niet gedeeld met externe partijen. Wij hebben alle papieren aanmeldingen en afzeggingen van voormalige leden vernietigd, zoals ook de correspondentie over de lidmaatschapsbetalingen die ouder is dan 7 jaar. Uit de ledenlijst zijn ook andere gegevens van de voormalige leden verwijderd. Op onze website kunt u de desbetreffende Privacyverklaring vinden, die ook hier in deze Lipa opgenomen is.

Kulturen proslava in pustno rajanje

Pogled na letošnji koledar je našemu Združenju naložil, da kulturno proslavo pripravimo istočasno s pustovanjem za najmlajše. Tako je bilo tokratno februarsko praznovanje, kot pravzaprav že vsako poprej, spet edinstvena prireditve, ki je povezala rojake in prijatelje Slovenije iz bližnje in daljne okolice.

Naše srečanje smo v nedeljo popoldne, 11. februarja skupaj začeli s slovensko himno v obeh jezikih. Po pozdravu predsednika Uroša Malnaršiča je kurent našemljene otroke pospremil k voditeljici Špeli na pustno rajanje.

Na proslavi je odrasle pozdravil predstavnik veleposlaništva v Haagu, g. Marko Štucin, ki se je Združenju zahvalil za organizacijo prireditve in za druge aktivnosti, s katerimi povezuje rojake in tukajšnje prijatelje Slovenije. Nato smo prisluhnili naši članici prof. dr. Marie-Louise Bemelmans-Videc, ki je v angleščini predstavila svojo knjigo o slovenski emigraciji 'Iz Slovenije z upanjem'. Tinkara in Zoe, učenki slovenskega dopolnilnega pouka v Haagu, sta v slovenščini prebrali odlomka iz te ganljive

zgodbe, ki opisuje usodo izsiljencev iz začetka 20. stoletja. O predstavitev knjige širom Evrope nam pove avtorica drugje v Lipi.

V nadaljevanju proslave je Prešernovo 'Strunam' v slovenščini in nizozemščini recirala Ank Selan, ki prav tako obiskuje slovenščino pri učiteljici Neji Morato v Haagu. Tudi o tem več v nadaljevanju.

Za glasbeno spremljavo proslave je poskrbela priložnostna citrarska skupina: naši članci Marie-Louise sta se pridružila priznana nizozemska citraša Henri en Josje van Swieten. Posebej za to priložnost so našturdirali venček Avsenikovih melodij, ki tudi na citrah zvenijo zelo domače. Po uradnem delu so zaigrali še skupaj z Gregorjem.

Pustno rajanje

Medtem pa so se maskare odlično zabavale s "čebelico" Špelo in njeni pustni maski za družbo izdelale kup čebelic-okraskov, rajale so ob spremljavi slovenskih otroških pesmi in se mastile s krofi kot se za pravo pustno rajanje tudi spodobi. Manjkal pa ni niti čisto pravi kurent, ki je želel uloviti poredne otroke, ker pa ni nobenega našel, je lovil naše maskare, ki so se ob tem sila zabavale.

Prešerno je bilo kasneje tudi pri skupnem druženju ob slovenski kapljici, na katerem smo se se dolgo zadržali. V navdušenih pogovorih v treh jezikih se je porodila marsikatera dobra ideja o prihodnjih prireditvah, na katere vas bomo z veseljem povabili.

Cultuur- en kindercarnaval viering

Met een blik op de kalender van dit jaar besloot onze Vereniging de viering van de Sloveense Cultuurdag en van het Kindercarnaval met elkaar te verbinden. Zo werd onze februari bijeenkomst, zoals de traditie dat eigenlijk verlangt, opnieuw een uniek evenement, dat de Slovenen en de vrienden van Slovenië uit heel Nederland verbond.

De cultuurviering begon op zondagmiddag 11 februari jl. met het Sloveense volkslied in beide talen. Na de begroeting door onze voorzitter Uroš Malnaršič zijn de kinderen meegenomen door de 'kurent' (Sloveense carnavalsfiguur).

Op de cultuurviering werden de volwassenen begroet door de vertegenwoordiger van de Sloveense ambassade Marko Štucin. Hij bedankte de Vereniging voor de organisatie van deze en ook van andere ontmoetingen voor de Slovenen en de vrienden van ons land.

Hierna stelde ons lid Marie-Louise Bemelmans-Videc in het Engels haar boek 'Iz Slovenije z upanjem' voor. Tinkara en Zoe, leerlingen van de Sloveense school in Den Haag, lazen in het Sloveens twee ontroerende stukken voor uit dit verhaal over de Sloveense emigratie aan het begin van de 20 eeuw. Verderop in deze Lipa kunt u lezen over de vervolgpresentaties van dit boek.

Vervolgens las ons lid Ank Selan, die ook leerling is van de Sloveense school onder leiding van Neja Morato, in het Sloveens en in het Nederlands een gedicht van Prešeren voor; ook hierover berichten wij meer elders in Lipa.

Marie-Louise en haar vrienden, de in Nederland zeer gewaardeerde citerspelers Henri en Josje van Swieten, zorgden voor de muzikale opulstering. Voor deze gelegenheid hadden ze onder andere een reeks melodieën van Avsenik ingestudeerd, die ook op de citer zeer herkenbaar klonken. Na de officiële gedeelte hebben ze nog samen gespeeld met Gregor.

Kindercarnaval

Intussen hebben de verkleedde kinderen zich kostelijk geamuseerd bij en met de 'bijtje' Špela. Ze hebben geknutseld, gedanst op de klanken van de Sloveense kinderliedjes en hun buikjes volgegeten met 'krofi'. Zoals het voor een degelijke kindercarnaval betaamd! Zelfs de kurent was aanwezig, die tot grote hilariteit op de stoute kinderen wilde jagen, maar er geen kon vinden, die waren er niet!

Na deze vrolijke noot werd het feest vervolgd met de Sloveense borrel. Hier is in de gesprekken - gevoerd in minstens drie, zo niet nog meer talen - menig idee uitgewisseld voor de toekomst. Hierover zullen wij u dan ook graag informeren!

Prešernova 'Strunam' po nizozemsko

Proslave kulturnega dne na Nizozemskem so tako raznolike, kot je raznolika tukajšnja skupnost Slovencev in prijateljev Nizozemske. Že nekajletna tradicija so nastopili odrasli učencev slovenščine: rojakov druge, tretje generacije ali družinskih članov tukajšnjih Slovencev. Z veliko truda in posluha berejo in recitirajo naše klasike, ki jih spoznavajo pri pouku, pod vodstvom prof. Neje Morato Štucin. Nekateri se lotevajo tudi njihovih prevodov v nizozemščino.

Najbrž na tem mestu ni treba posebej poudarjati, kako zapleteno je prevajanje poezije, posebno jezikovnega umetnika kot je naš Prešeren. Pa vendarle se naši prevajalci največkrat lotevajo prav njegovih Poezij. Zelo posrečen prevod uradne kitice Zdravljice Žive naj vsi narodi, avtorice Margreet Iskra, pojemo ob takih priložnostih po slovensko in po nizozemsko. Drugi prevodi so bolj pripovedni in nizozemskim poslušalcem posredujejo srčko Prešernovega sporočila. Letos se nam je z nizozemskimi Strunami predstavila Ank Selan.

Nizozemka Ank je z možem Marjanom že od začetka delovanja Združenja prijateljev Slovenije njegova dejavna članica, ki pripravlja tovrstne slovenske prireditve. Po tolikih letih zakona s Slovincem, seveda razume osnovne slovenske izraze, v zadnjih letih pa, pri dopolnilnem pouku, njena slovenščina lepo napreduje. Že lani nam je na kulturni proslavi po nizozemsko predstavila Prešernovo Vrbo. Tukaj pa njen prevod pesmi Strunam:

‘Tegen de snaren’ van Prešeren

De Sloveense cultuurvieringen in Nederland zijn net zo verschillend en uniek als onze gemeenschap van Slovenen en vrienden van ons land verschillend en uniek zijn. Daarbij hebben we intussen wel al een traditie van optredens van de kinderen en de volwassen leerlingen van de Sloveense taal. Met veel enthousiasme en toewijding lezen en reciteren ze onze klassieken, met welke ze kennis maken tijdens de lessen bij prof. Neja Štucin Morato. Een enkeling waagt zich zelfs aan de vertaling naar het Nederlands.

Waarschijnlijk hoeven wij hier niet extra aan te geven hoe complex het vertalen van poëzie is, met name van een zo groot taalkunstenaar als onze France Prešeren. Toch kiezen onze vertalers juist voor zijn liederen. De zeer geslaagde vertaling van het Sloveense volkslied *Žive naj vsi narodi* van Margreet Iskra, zingen wij bij onze evenementen naast de Sloveense versie. De andere vertalingen zijn meer beschrijvend van aard zodat aan de Nederlandse toehoorders de kernboodschap van de tekst van Prešeren overgebracht kan worden. Dit jaar stelde Ank Selan zich aan ons voor met de Nederlandse vertaling van ‘Tegen de snaren’.

De Nederlandse Ank is met haar man Marjan vanaf het begin een zeer actief lid van onze Vereniging. Na vele jaren getrouwd te zijn met een Sloveen begrijpt ze natuurlijk de basiszinnen en uitdrukkingen; de laatste jaren maakt ze goede vorderingen bij de Sloveense lessen. Vorig jaar heeft ze ons op de Cultuurdag de Nederlandse versie van ‘Vrba’ voorgesteld. Hierbij haar vertaling van ‘Strunam’:

Strunam

*Strune! milo se glasite,
milo, pesmica! žaluj;
srca bolečine skrite
trdosrčni oznanjuj:*

*kak bledí mi moje lice,
kak umira luč oči,
kak tekó iz njih solzice,
ki ljubezen jih rodi;*

*od željá kako zdihuje,
po nji hrepeni srcé,
kak mu je veselje tuje,
kak od sreče nič ne ve;*

*kak s seboj me vedno vleče,
koder hodi, njen obraz,
kak obliče nje cveteče
v srcu nosim vsaki čas;*

*in kak vé, ki bi nje hvalo
rade pele zanaprěj,
ak se ne usmili kmalo,
mórte utíhniť vekoměj!*

*Té in take vé nosíte
tožbe, strune! tje do nje;
ako mór'te, omečíte
neusmiljeno srcé.*

Tegen de snaren

*Snaren klinken zacht,
teder, een liedje, verdrietig;
het hart verbergt de pijn
van de harde werkelijkheid:*

*hoe het mijn wangen bleek maakt,
hoe het licht in mijn ogen sterft,
hoe het mijn tranen laat stromen,
die uit liefde geboren zijn;*

*de wens, die mij laat zuchten,
naar haar verlangt het hart,
hoe het vreugde vreemd is,
hoe het van geluk niets weet;*

*hoe het (met jou) altijd aan mij trekt,
waar ze ook is, haar gezicht,
hoe ik haar bloeiende gelaat
altijd in mijn hart draag;*

*en hoe het weet, dat jullie graag lovend
verder over haar willen zingen,
als het zich niet spoedig barmhartig toont,
moeten jullie zwijgen, voor altijd!*

*Zo... en zo weet de klachten te dragen,
snaren, van daar naar haar,
als jullie kunnen, maak het
meedogenloze hart zacht!*

Pouk slovenščine na Nizozemskem

Na Nizozemskem je vedno več zanimanja za pouk slovenskega jezika. Kako je bilo s tem v začetku prejšnjega stoletja v Limburgu, bo spet treba poiskati v virih takratne slovenske skupnosti. V naših Lipah zasledimo podatke o pouku za odrasle v Laandgraftu na prelomu tisočletja. Tudi v Arnhemu se je še pred nekaj leti nekaj skupin učilo slovenskega jezika. Več je učenja s strani posameznikov po vsej Nizozemski, uradnih podatkov o tem nimamo. Je pa na spletni strani Veleposlaništva RS v na Nizozemskem najti informacije o možnostih za učenje slovenščine, med drugim za študente na Univerzi v Leidnu. S prihodom vedno več Slovencev, predvsem mladih družin na zahod Nizozemske, pa je največ zanimanja in ponudbe za učenje slovenščine v Haagu.

Dopolnilni pouk slovenščine v Haagu...

...Poteka v okviru Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS. Cilj je ohranjanje in razvijanje slovenščine pri Slovencih po svetu, krepitev njihove slovenske identitete, pripadnosti slovenskemu narodu in stikov z matično domovino. V prostorih četrtnega centra Couveehuis ga vodi prof. Neja Morato Štucin, poteka pa enkrat tedensko, ob petkih popoldan. Učenci se delijo na tri skupine – otroško, skupino za mladostnike in skupino za odrasle.

Tako jih predstavlja učiteljica Neja: »Trenutno je učencev v vseh skupinah 21, gre za čisto mešane skupine. Učijo se tudi materni govorci, ki dopolnilni pouk obiskujejo, da ostajajo v stiku s tem, kar se njihovi sovrstniki učijo v Sloveniji. Nekateri tečajniki se učijo jezika popolnoma na novo, drugi pa utrjujejo svoje že nakopičeno znanje. Za vse pa dopolnilni pouk slovenščine pomeni prostor, kjer se enkrat na teden srečujejo, družijo in utrjujejo slovenščino.«

Poleg rednega pouka organizirajo raznovrstne aktivnosti, kot je ogled filmov, sodelovanje pri dogodku Noč knjige, kjer otroci berejo svojim vrstnikom odlomke iz svoje najljubše knjige, božično obarvano branje, slovenski tradicionalni zajtrk, druženje s priljubljenimi slovenskimi pisatelji.

Evropska šola v Haagu

Po Evropski šoli v Bergnu v Severni Holandiji je tudi na Evropski šoli v Haagu vpisanih dovolj slovenskih otrok, da je slovenski jezik uvrščen med matere jezike, s tem pa med obvezne predmete. Tako ima sedaj 12 otrok na primarni stopnji slovenščino vsak dan, poučuje pa mag. Danica Š. Novosel. Pri delu sledijo Učnemu načrtu za predmet slovenščina kot prvi jezik (L1) na primarni stopnji izobraževanja v evropskih šolah. Z različnimi gradivi in didaktičnimi pripomočki razvijajo vse štiri jezikovne sposobnosti: poslušanje, govorjenje, branje in pisanje.

V šoli spoznavajo tudi slovensko izročilo, ljudske pesmi, plese in igre ter obeležujejo slovenske praznike.

Poleg učnih imajo na šoli vrsto izrednih dejavnosti, pri katerih učenci svojo domovino, njene lepote in značilnosti predstavljajo sošolcem iz drugih držav. Pri teh dejavnostih radi pomagajo starši učencev, dejavno podpora pa dobijo tudi od Veleposlaništva RS na Nizozemskem.

Tako učiteljica Danica poroča o praznovanju letošnjega Evropskega dne jezikov: »Na primarni stopnji Evropske šole v Haagu smo izredno uspešno sodelovali pri praznovanju evropskega dneva jezikov. Predstavili smo slovenski jezik (rolice z mini slo-ang slovarčki v čebeljem panju), Slovenijo (promocijsko gradivo) in nekaj slovenskih jedi (potica, kranjska klobasa, ocvirkove pogačice, orehovi štrukeljci, rožičevo pecivo, medene palčke in krhki flancati). S promocijskim materialom in dekoracijo mize je pomagalo slovensko veleposlaništvo v Haagu.«

Skupno

Učiteljici in družine učencev so dejavno vključene v tukajšnjo slovensko skupnost. Radi se udeležujejo prireditev našega Združenja in nastopajo na proslavi Kulturnega dne. Vsako leto vse slovenske otroke povabijo k sodelovanju pri Bralni znački in poskrbijo, da je podelitev le-te kar se da privlačna. O tem, kako so se letos imeli na srečanju s pisateljem, lahko preberete v nadaljevanju. O tem, kako pridni so in kako radi imajo slovenščino, pa pričajo priložene fotografije.

Sloveens leren in Nederland

In Nederland is steeds meer interesse voor het leren van de Sloveense taal. Hoe dat ging in het begin van de vorige eeuw in Limburg moet maar weer eens opgezocht worden in de bronnen van de Sloveense gemeenschap aldaar. In onze Lipa's kunnen wij informatie vinden over de Sloveense cursussen rond het millennium. Ook hebben in Arnhem nog maar kort geleden enkele groepen Sloveens gevolgd en leren in heel Nederland vele personen Sloveens. De informatie hierover is te vinden op de website van de Sloveense ambassade in de Haag. Onder andere voor de studenten van de Universiteit in Leiden. Met de komst van steeds meer Slovenen, voornamelijk van de jonge gezinnen naar de Randstad, is er steeds meer interesse en mogelijkheid om het Sloveens te leren in Den Haag.

Aanvullend onderwijs Sloveens in Den Haag....

... Is de officiële titel van deze onderwijsvorm, georganiseerd in samenwerking met het Sloveense Ministerie voor Onderwijs. Het doel is het behoud en de ontwikkeling van het Sloveens bij de Slovenen in de hele wereld, de versterking van hun Sloveense identiteit en van de contacten met het vaderland. In de buurtcentrum

Couveehuis worden de lessen elke vrijdagmiddag en -avond gegeven door Neja Morato Štucin. Er zijn drie groepen: de kinderen, de jongeren en de volwassenen.

Juf Neja stelt ze voor: "Op dit moment hebben wij 21 leerlingen, met heel verschillende niveaus. Zo hebben wij natives die aanvullend onderwijs zoeken om hetzelfde te leren als de leeftijdsgenoten in Slovenië. Maar er zijn ook beginners en leerlingen die hun kennis willen opfrissen. Maar voor allen is de Sloveense les de plek van ontmoeting, van gezelligheid en de taal leren". Naast deze reguliere lessen organiseren ze een reeks andere activiteiten zoals films kijken, en medewerking aan de Boekennacht, waarbij leeftijdsgenoten elkaar uit hun favoriete boeken voorlezen. Ze doen mee met het traditionele Sloveense ontbijt en ontmoeten populaire kinderboekenschrijvers.

De Europese School in Den Haag

Na de Europese school in het Noord-Hollandse Bergen zijn er ook in de Europese School in Den Haag genoeg Sloveense kinderen om de Sloveense taal als een officiële, voor hen verplicht vaak in te voeren. Zo krijgen nu 12 kinderen in de onderbouw dagelijks Sloveense les van Danica Š. Novosel. Hierbij wordt het programma Sloveens als de eerste taal (L1) in de Europese scholen gevolgd. Met verschillende methoden en didactische hulpmiddelen ontwikkelen ze alle vier taalvaardigheden: luisteren, spreken, lezen en schrijven. Op school leren ze ook over de Sloveense tradities, liederen, dansen en spelen, en vieren ze ook alle Sloveense feestdagen. Verder hebben ze nog aanvullende activiteiten om het vaderland, haar schoonheden en eigenaardigheden aan de medeleerlingen uit de hele wereld voor te stellen. Hierbij krijgen ze hulp van de ouders en van de Sloveense ambassade.

Zo bericht juf Danica over de viering van de "Europese dag van de talen:" In

de onderbouw van de Europese school van Den Haag hebben we zeer succesvol meegedaan bij de Europese dag van de talen. De Sloveense taal hebben wij voorgesteld met behulp van de rolletjes mini-vertaalboekjes Sloveens-Engels in de bijenkorven, wij hadden toeristische folders en een reeks Sloveense lekkernijen: potica, kranjska klobasa, ocvirkove pogačice, orehovi štrukeljci, rožičevo pecivo, medene palčke en krhki flancati. Met de folders en met de decoratie van onze stand hadden wij hulp van de Sloveense ambassade”.

Ook samen!

Beide juffen en de gezinnen van de leerlingen zijn zeer actief in de Sloveense gemeenschap. Ze treden graag op bij de evenementen van onze vereniging, zoals op de Cultuurdag. Elk jaar zijn alle kinderen uitgenodigd voor het Sloveense leesteken (Bralna značka), die ze kunnen verdienen met het lezen van Sloveense boeken. Neja en Danica zorgen ervoor dat de uitreiking hiervan extra feestelijk is. Hoe het dit jaar was bij de ontmoeting met de Sloveense schrijver kunt lezen elders in Lipa. Maar hoe ijverig de kinderen zijn en hoe graag ze Sloveens leren vertellen de foto's!

Slovenija v najlepši luči

Sporočilo knjižnice in kulturnega središča Leidscheveen Združenju prijateljev Slovenije na Nizozemskem: “Naši obiskovalci so izredno navdušeni nad fotografijami in nad pokrajino, kjer so nastale!” Tako so pred uradnim odprtjem pokrajinske fotografije Jake Ivančiča našo deželo predstavile v najlepši luči.

Na fotografa in njegovo delo je odbor Združenja opozorila članica Nataša Sirnik. Pri iskanju prostora za razstavo pa je pomagalo dejstvo, da je naša dolgoletna članica Saša Kos prostovoljna sodelavka tega kulturnega središča v haaškem predmestju. Tako je steklo sodelovanje med obema organizacijama in že v novembru so načrtovali razstavo za mesec junij, ko Slovenija praznuje obletnico osamosvojitve.

Potem so se začeli tedni priprav, ko se je bilo treba s knjižnico uskladiti glede slovenskega odprtja, glede tekstov za spletne strani in promocijo, glede vabil in končno tudi glede pogostitve gostov.

Slovesno odprtje razstave v soboto, 9. junija, je bil pravi slovenski praznik. Po pozdravu predstavnice knjižnice in slovenske veleposlanice Sanje Štiglic, smo gostom predstavili nase Združenje, zgodovino Slovenije in domače dobrrote, po katerih so gostje spoznali tudi okus in gostoljubnost naše dežele. Z veseljem smo predstavili tudi fotografa Jako Ivančiča, ki zasluženosti sodi med najboljše slovenske pokrajinske fotografe. O tem pričajo razstavljenе fotografije, vrhunec prireditve pa je bilo njegovo vodenje po razstavi. Obiskovalci so z velikim zanimanjem sledili pripovedi o bolj in manj znanih krajih po vsej Sloveniji, ki jih je Jaka v preteklih letih na vrhunski način ujel v svojo lečo.

Ob Ivančičevih fotografijah so bile obiskovalcem razstave na voljo turistične brošure o Sloveniji in naše glasilo Lipa, ki povzema letno dogajanje v slovenski skupnosti. Najprej je bila razstava predvidena za mesec junij, na prošnjo kulturnega centra, pa smo jo podaljšali do konec julija. Sredi meseca junija je bila razstava

tudi prizorišče uradnega sprejema Veleposlaništva RS na Nizozemskem ob Dnevu državnosti, na katerega je veleposlanica Sanja Štiglic poleg tukajšnjih rojakov povabila tudi kolege diplomatskega zbora.

Z veseljem lahko napovemo, da je prihodnja razstava že dogovorjena – Ivančičeve fotografije bodo v mesecu februarju 2019 na ogled v knjižnici Rijswijk. Tam bomo v soboto, 2. februarja, tudi praznovali slovenski kulturni praznik. O tem več v nadaljevanju.

Upamo tudi, da bomo razstavo lahko pripravili še kje - da bo imelo čim več Nizozemcev priložnost za ogled vrhunskih fotografij, ki o lepoti naše dežele povedo več kot kakršnikoli opisi. Vabimo vas, da nam posredujete vaše tovrstne predloge in kontakte!

Slovenië van haar beste kant

Een bericht vanuit het Cultuuranker Leidschendam aan de Vereniging vrienden van Slovenië: "Onze bezoekers zijn buitengewoon enthousiast over de foto's en over de landschappen waar deze foto's zijn ontstaan!" Zo lieten de landschapsfoto's van Jaka Ivančič - nog voor de officiële opening van de tentoonstelling - ons land van haar beste kant zien.

Op de fotograaf en zijn werk werden wij geattendeerd door ons lid Nataša Sirnik. Bij de zoektocht naar een geschikte tentoonstellingsruimte hielp het dat ons lid Saša Kos al heel lang vrijwilligster is in dit cultuurcentrum aan de rand van Den Haag. Zo werd de samenwerking opgezet tussen beide organisaties en werd al in november de tentoonstelling geprogrammeerd voor de maand juni wanneer Slovenië haar onafhankelijkheid viert.

Hierna volgden weken van voorbereidingen, waarbij de opening van de tentoon-

stelling, de teksten voor de website en voor de promotie, de uitnodigingen en tenslotte ook de catering op elkaar afgestemd moesten worden.

De feestelijke opening op zaterdag 9 juni jl. was een echt Sloveens feest. Na de begroeting door Jolanda Meier van het Cultuuranker en door de Sloveense ambassadrice Sanja Štiglic kregen wij de kans om aan de gasten onze Vereniging en ons land voor te stellen. Door de aangeboden lekkernijen konden de gasten de smaak en de gastvrijheid van ons land proeven. Met genoeg konden wij ook de fotograaf Jaka Ivančič voorstellen. Hij behoort tot de top van de Sloveense landschapsfotografen, dat was aan de tentoondstelde foto's goed te zien. Het toppunt van het evenement was zijn rondleiding langs de kunstzinnige afbeeldingen van meer of wat minder bekende plaatsen in Slovenië. De bezoekers volgden aandachtig Jaka's verhalen over zijn beleving van deze oorden.

Een eerste indruk van Slovenië konden de bezoekers ook meenemen in de vorm van de toeristische brochures en van onze Lipa. De tentoonstelling zou in eerste instantie gedurende de maand juni 2018 te zien zijn. Op verzoek van het Cultuuranker is deze termijn verlengd tot eind juli.

Midden in de maand juni was het Cultuuranker ook een toepasselijke locatie voor de officiële receptie van de ambassade van Slovenië ter ere van Onafhankelijkheidsdag. Hiervoor nodigde de ambassadrice Sanja Štiglic - naast de andere gasten - ook de collega's vanuit het Corps Diplomatique uit.

Wij zijn blij dat we alvast een nieuwe tentoonstelling kunnen aankondigen. In de maand februari 2019 zullen de foto's van Jaka Ivancic te zien zijn in de Bibliotheek van Rijswijk. Hier zullen we op zaterdag 2 februari a.s. ook onze Cultuurdag vieren.

Hierover verderop meer. Wij hopen ook dat het ons zal lukken deze foto's later ook ergens anders nog te kunnen laten zien, zodat zo veel mogelijk Nederlanders de kans krijgen om deze prachtige foto's te zien. Graag ontvangen wij van jullie ideeën en tips over contacten!

Piknik ob Dnevu državnosti

“Lepo pozdravljeni in pristrčno dobrodošli na tem malem končku slovenskega ozemlja!” je Karin van Royen, častna konzulka RS, v soboto, 23. junija pozdravila udeležence tradicionalnega piknika ob Dnevu državnosti. Letos že drugič ga je naše Združenje prijateljev Slovenije na Nizozemskem priredilo na idiličnem posestvu v Breukelenu, kjer je sedež slovenskega častnega konzulata. Vedno ga organiziramo nekje v središču Nizozemske, da se tega osrednjega praznovanja lahko udeležite rojaki in prijatelji Slovenije tudi iz bolj oddaljenih krajev.

Tako smo se tudi tokrat spet zbrali iz cele Nizozemske. Tudi dobrote za pojedino smo zbrali iz vsemogočih koncev dežele: Cockto in kranjske klobase iz Amsterdama, odojka in čevapčiče je prinesla družina Markuža iz Nijmegna proti nemški meji,

potico je Mojca poslala iz Zelandije v bližini belgijske meje, prekmursko gibanico je Jana spekla v Haagu, slovensko vino pa se dandanes dobi v tukajšnjih samopostrežnicah. Tako so se, kot se po slovensko spodobi, mize dobesedno šibile pod dobrotami in je bilo dovolj ‘ostankov tudi za s seboj’.

Piknik navadno spremlja bolj kislo nizozemsko vreme, kar sicer ne moti dobre volje. Letos pa je naše srečanje po dolgem času vendarle spet enkrat spremljalo sonce in prijetne temperature. Gostiteljica je s svojo družino poskrbela za vožnje z ladjico po reki Vecht, številni otroci so se dodobra naigrali po prostornem dvorišču, malo smo tudi zapeli po domače. Torej piknik, kot ga Slovenci poznamo iz domovine in sedaj to tradicijo spoznavajo naši otroci in nizozemski prijatelji.

Gostiteljici Karin se je predsednik Uroš Malnaršič zahvalil s šopkom rož, še en šopek pa je bil za slovensko veleposlanico Sanjo Štiglic. Ob tej priložnosti je tudi veleposlanica rojakom čestitala za največji državni praznik, Združenje pa pohvalila za odlično organizacijo in za sodelovanje pri drugih dogodkih za promocijo Slovenije.

Pri pospravljanju so vneto pomagali tudi otroci, odrasli pa smo se že dogovarjali o naslednjem srečanju. Po nekaj slovenskih prireditvah v septembru in oktobru je bila to spet kuharska delavnica – kako smo imeli tam, pa preberite v nadaljevanju.

Sloveense picknick in Breukelen

“Goedemiddag en van harte welkom op dit kleine stukje Sloveense grond!” Zo heette Karin van Rooyen-Winkelman, honorair consul van de Republiek Slovenië, de gasten welkom op zaterdag, 23 juni 2018 bij de traditionele picknick ten gelegenheid van de Sloveense Nationale feestdag (25 juni). Dit jaar was het al de tweede keer dat de Vereniging van Vrienden van Slovenië de picknick organi-

seerde op het idyllische landgoed van het Sloveense consulaat in Breukelen. Want zoals altijd vindt deze picknick ergens in het centrum van Nederland plaats zodat de landgenoten en vrienden van Slovenië uit heel Nederland dit feest kunnen bij wonen.

Deze keer kwamen we weer uit heel het land samen en ook de gerecht- en voor de picknick brachten we van verschillende einden van Nederland bijeen: de 'cockta' drank en de 'kranjska klobasa' worst kwamen uit Amsterdam; het speenvarken en de 'čevapčiči' werden verzorgd door de familie Markuža uit Nijmegen dichtbij de Duitse grens; de 'potica' werd gestuurd door Mojca uit Zeeland dichtbij de grens met België, de 'gibanica' werd gebakken door Jana in Den Haag en de Sloveense wijn, wel, die is tegenwoordig overal gewoon in de Nederlandse supermarkten te krijgen. Zoals het op z'n Sloveens hoort bezweken de tafels

bijna onder al deze lekkernijen en er was genoeg over om na afloop ook iets lekkers mee te nemen. Meestal verliep de traditionele picknick onder wisselvallig Nederlands weer, wat de goede stemming trouwens nooit verstoort. Dit jaar werd het echter na een lange tijd weer zonnig en aangenaam warm. Het

gezin van de gastvrouw verzorgde boottochtjes over de rivier de Vecht, kinderen konden lekker spelen in de ruime tuin en er werd ook Sloveens gezongen. Alles bij elkaar, de picknick zoals wij Slovenen hem van huis uit kennen, een traditie die nu ook onze kinderen en Nederlandse vrienden wordt aangeleerd.

De voorzitter van de Vereniging Uroš Malnaršič bedankte met de eerste bos bloemen de gastvrouw Karin voor haar gastvrijheid en met de tweede de Sloveense ambassadeur Sanja Štiglic voor haar aanwezigheid. Bij deze gelegenheid feliciteerde de ambassadeur haar landgenoten bij gelegenheid van de grootste Sloveense nationale feestdag en dankte de Vereniging voor de uitstekende organisatie van de picknick en de goede samenwerking met de ambassade bij andere gelegenheden ten behoeve van de promotie van Slovenië.

Het opruimen na de picknick ging snel vanwege de hulp van de kinderen die flink doorwerkten terwijl de volwassenen al met het bespreken van de volgende bijeenkomsten bezig waren. Na de evenementen in september en oktober was er opnieuw een kookworkshop in zicht. Als u wilt weten hoe dat verliep, leest u maar verder.

Embassy festival v Haagu

Poslanstvo našega Združenja je tudi promocija Slovenije. Tudi zato je naše prostovoljce vsako leto najti na festivalu ambasad v Haagu. Letos je ta festival v drevoredu na Lange Voorhoutu, v Haagu, potekal že petič, predstavilo se je 63 držav, obiskovalcev pa so te sončne prve sobote v septembru našeli prek 50.000 - Nizozemcev in tujcev, ki živijo v tem internacionalnem mestu.

Na slovenski stojnici so lahko poskusili slovenska vina, med in gibanico, otroci pa so se zabavali z izdelovanjem sveč iz čebeljega voska in barvanjem pobarvank s slovenskimi motivi. Na stojnici so bile razstavljene tudi risbe panjskih končnic, ki so jih izdelali učenci slovenščine v Haagu, pod mentorstvom učiteljic Neje Morato Štucin in Danice Š. Novosel.

Program v slovenskem paviljonu je spet pripravilo tukajšnje veleposlaništvo, pod vodstvom veleposlanice Sanje Štiglic. Kot vedno je sodelovalo tudi Združenjem prijateljev Slovenije, naši člani so obiskovalcem predstavili domovino in jim odgovarjali na številna poglobljena vprašanja o obisku Slovenije. Za pokušino medu in za promocijo čebelarstva sta poskrbela čebelarja Božnik. Blanka Grašič, Javni zavod turizem in kultura Radovljica, je vodila delavnico izdelovanja svečk iz čebeljega voska. Pokušino slovenskega vina pa je pripravilo podjetje The Orange Wine Club.

Prijazna pojasnila naših prostovoljcev, pa seveda degustacija vina in izdelovanje svečk so prispevali k odlični obiskanosti slovenskega paviljona. Sončni in topli prvi

dan septembra smo obeležili s kulinarčno in kulturno dediščino Slovenije, ki nam je vsem lahko v velik ponos.

Het 'Embassy Festival' in Den Haag

De missie van onze Vereniging is ook de promotie van het land Slovenië. Ook daarom zijn onze leden te vinden op het jaarlijkse 'Embassy Festival' in Den Haag. Deze werd in 2018 al voor de vijfde keer georganiseerd op het Lange Voorhout, waar zich op een warme zaterdag in september 63 landen hebben voorgesteld aan de ca. 50.000 bezoekers – Nederlanders en talrijke expats.

Bij de Sloveense stand konden ze onze wijn, honing en 'gibanica' proeven. De kinderen amuseerden zich met het maken van kaarsjes uit bijenwas en met het inkleuren van kleurplaten met Sloveense motieven. Te zien waren tekeningen van de typisch Sloveense bijenkorven, die de leerlingen van leraressen Neja Morato Štucin en Danice Š. Novosel hebben gemaakt tijdens de Sloveense lessen.

De organisatie was opnieuw in handen van de Sloveense ambassade in Den Haag, onder leiding van de ambassadrice Sanja Štiglic. En - zoals gebruikelijk - hebben onze vrijwilligers de bezoekers enthousiast verteld over het vaderland en talrijke vragen beantwoord.

De honigproeverij en de promotie van het bijentourisme waren in handen van de familie Božnik. De workshop kaarsen maken werd geleid door Blanke Grašič en The

Orange Wine Club bereidde de wijnproeverij voor. Dat alles bij elkaar zorgde voor veel interesse voor de Sloveense stand. Zo hebben wij op die zonnige 1 september het Sloveense culinaire en cultuurerfgoed, waarop wij zo trots zijn, succesvol onder de aandacht weten te brengen.

Drugi o nas

Že lani smo vas opozorili na portal www.slovinci.si in na revijo Moja Slovenija, s katerima se slovensko Ministerstvo za Slovence po svetu trudi še bolj povezati matico z rojaki izven Slovenije. Tudi naše Združenje redno poroča in deli izkušnje s podobnimi društvi po vsem svetu. Naša poročila na portalu najdete, če iščete pod 'nizozemska', 'nizozemskem' in 'Nizozemci'.

Najbolj zanimiva poročila so kasneje objavljena v Moji Sloveniji. Slovensko in angleško digitalno izdajo je najti na <https://issuu.com/moja-slovenija>. Tu lahko pregledate vse mesečne izdaje in se tako seznanite z dogajanjem slovenskih skupnostih po vsem svetu. Redno tudi o Nizozemski, kot npr. v januarski, februarski in septembrski izdaji tega leta. Na portalu se lahko naročite na opozorila na revijo, ki jih potem brezplačno prejimate po elektronski pošti.

Lipa in Mohorjev koledar

Prispevke o Slovencih po svetu je najti v vse več slovenskih medijih. Največkrat gre za posameznike, ki jih je življenjska pot privedla v tujino.

Na 'nizozemske' prispevke opozarjamo na našem profilu na facebook/u. V Mohorjevem koledarju za leto 2018 so štiri strani posvečene naši Lipi – njenemu nas-tanku, razvoju do današnje oblike in njenemu pomenu za Združenje prijateljev Slovenije in za slovensko skupnost na Nizozemskem. Navedeno je tudi, da je Lipa del NUKove Zbirke tiskov Slovencev izven Slovenije (glej <http://www.dlib.si> - iskanje: Lipa Den Haag).

Metka Dijkstra Murko

LIPA – KRONIKA SLOVENIJE IN NJENIH PRIJATELJEV NA NIZOZEMSKEM

Od ciklostiranega zveščiča do sodobne brošure, ki povzame letno delovanje Združenja prijateljev Slovenije in dogajanje v slovenski skupnosti na Nizozemskem – tako je mogoče v enem stavku predstaviti vsebino in pomen naše *Lipe*. Dvojezično glasilo dvojezičnega Združenja prijateljev Slovenije je poslej tudi sestavni del *Zbirke tiskov Slovencev zunaj Republike Slovenije* v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani.

Lipa je pred dobrimi 26-letji nastala iz informativnega biltena Komiteja za priznanje Slovenije. Rojaki in prijatelji Slovenije na Nizozemskem so se poleti leta 1991 povezali, da so tukajšnjo javnost obveščali o ozadju osamosvajanja in jo pozivali k priznanju mlade države. V tistih časih brez spleta in elektronske pošte so se med seboj obveščali z informativnim biltenom po pošti. Tako so delili besedila različnih peticij, poročila o sodelovanju na okroglih mizah in na zasedanjih parlamentarnih komisij, fotokopije člankov iz nizozemskih medijev in podobna obvestila. Z zadnjo, novembrsko številko so napovedali rojstvo novega glasila – *Lipe*.

Informativni bilten je izhajal v nizozemščini, medtem ko so se v *Lipi* hitro pojavili tudi članki v slovenskem jeziku. Izbira jezika je bila odvisna od avtorja članka. V zadnjih letih *Lipa* izhaja tako v nizozemskem kot slovenskem jeziku, le njeno ime ostaja dosledno slovensko. Odločitev, da bo glasilo novonastalega Združenja slovenskega prijateljstva poimenovano po enem najbolj prepoznavnih slovenskih nacionalnih simbolov, je bila v takratnem odboru sprejeta soglasno. Kaj je lipa in kaj pomeni slovenskemu narodu, dobro vedo tudi člani, ki ne govorijo ali slabo razumejo slovenski jezik.

Slovenski tisk na Nizozemskem ima daljšo tradicijo, že v tridesetih letih 20. stoletja so imela različna slovenska združenja Sv. Barbare v provinci Limburg glasila za svoje člane. Izhajala so tako dolgo kot je delovalo določeno združenje. V *Lipi* lahko najdemo poročila o njenih 'predhodnikih', tako je v 4. številki leta 1993 povzel

članek dr. Marjana Drnovška *O zgodovini limburgskih Slovencev* in glasilu *Rafael*, ki je izhajalo med letoma 1931–35.

ČRNO-BELI ZAČETKI

V letu 1992, prvem letu izhajanja, je *Lipa* izšla kot zvezek na roke razmnoženih, deloma na pisalni stroj natipkanih listov. Brez fotografij, edina ilustracija je bil lipov list na naslovnici.

VERENIGING VRIENDEN VAN SLOVENIË
Združenje Prijateljev Slovenije

LIPA

Črnbeli začetki *Lipe*.
Vir: arhiv Združenja prijateljev Slovenije na Nizozemskem.

De anderen over ons

Al vorig jaar hebben wij geattendeerd op het web portaal www.slovinci.si en het tijdschrift Moja Slovenija waarmee het departement van de regering van Slovenië voor Slovenen in het buitenland probeert Slovenen in het thuisland en over de hele wereld nog beter met elkaar te verbinden door informatie en rapportages van en over onze gemeenschappen uit te wisselen. Ook dit jaar hebben wij hier berichten over de evenementen van onze Vereniging en andere Sloveense bijeenkomsten in Nederland geplaatst.

Als u onze berichten wilt volgen, zoek ze op het portaal onder 'nizozemska', 'nizozemskem' en 'Nizozemci'. De meest interessante en uitgebreide publicaties neemt het tijdschrift Moja Slovenija over. De Sloveense en de Nederlandse versie hiervan is te vinden op <https://issuu.com/moja-slovenija>. Hier kunt u alle digitale exemplaren doornemen om te zien hoe het er aan toe gaat bij de Slovenen over de hele wereld. Soms ook in Nederland, bijv. in de januari-, februari- en septemberedities van dit jaar.

Het is ook mogelijk om je gratis te abonneren en het tijdschrift automatisch per e-mail te ontvangen.

Lipa in Mohorjev koledar

Niet enkel op het portaal [slovinci.si](http://www.slovinci.si), maar ook in andere media zijn publicaties en programma's over Slovenen over de hele wereld te vinden. Meestal gaat het over individuen, die door hun levenspad, beroepskeuze, studie of anderszins de weg naar Nederland hebben gevonden. Op onze Facebookpagina brengen we dat onder de aandacht.

En in Mohorjev koledar 2018 (Almanak van de oudste Sloveense uitgeverij Mohorjeva družba, dit is de 160e editie!) zijn vier volle pagina's gewijd aan onze Lipa: aan haar geschiedenis,

aan de ontwikkeling tot de huidige vorm en aan haar betekenis voor onze vereniging en voor de Sloveense gemeenschap in Nederland. Maar ook dat Lipa te vinden is in de collectie van NUK – de nationale universitaire bibliotheek van Slovenië – zie <http://www.dlib.si> (zoeken op Lipa Den Haag).

Predstavitve knjige “Iz Slovenije, z upanjem”: izjemna srečanja

V prejšnji Lipi smo napovedali izid knjige naše članice Marie-Louise Bemelmans-Videc. Med praznovanjem slovenskega kulturnega dne nam je knjigo “Iz Slovenije, z upanjem” tudi predstavila. Takrat še nismo mogli predvideti, koliko bo zanimanja za zgodbo o slovenskem izseljevanju, zdaj pa lahko beremo, kako je knjiga pritegnila pozornost najprej v različnih medijih, potem pa našla pot tudi do naših rojakov po Evropi in celo v New Yorku. Knjiga z zgodbo o izkušnjah se bere kot pregled življenja slovenske skupnosti v tem delu Evrope.

Marie-Louise Bemelmans-Videc:

“Pisanje moje prve neznanstvene knjige je bilo čudovita pustolovščina. Predstavitve knjige so privedle do prelepih srečanj z izjemnimi ljudmi ter slovenskimi skupnostmi doma in v tujini. Poleg tega dajo taka srečanja avtorju prvi vtis o tem, kako so bralci sprejeli zgodbo njegove knjige.”

Roman je navdihnila izseljenska zgodovina mojih slovenskih prednikov, le da glavni liki moje zgodbe svoje izseljenske zgodbe v prvih desetletjih 20. stoletja ne končajo v južnem Limburgu kot moji predniki, pač pa v Clevelandu, v zvezni državi Ohio. Tam še danes obstaja živahna slovenska skupnost s svojimi združenji, bratovščinami, sindikati, časopisi, pevskimi in plesnimi skupinami, rekreacijskimi centri, itd.

Nizozemska

V čast in izjemno zadovoljstvo mi je bilo, da sem prva izvoda svoje knjige, v začetku novembra 2017, lahko izročila našemu izseljenskemu duhovniku, Zvonetu Štrublju, med slovensko mašo v Rijswijk in slovenski veleposlanici na Nizozemskem, Sanji Štiglic.

Duhovna oskrba s strani slovenskih duhovnikov je bila že od samega začetka preseljevanja iz Evrope v Ameriko in Kanado zelo prisotna med slovenskimi izseljenci, ki so v svoji novi domovini iskali oporo. Temu vidiku izseljenske zgodovine knjiga spoštljivo namenja veliko pozornosti.

Naslednja priložnost za predstavitev knjige na Nizozemskem je bila med praznovanjem kulturnega dneva v Rijswijk, o katerem lahko več preberete drugje v tem glasilu. Poleg tega je bil kulturni dan odlična priložnost za predstavitev čudovitega

inštrumenta – koncertnih citer, na katere smo skupaj zaigrali jaz in moji kolegi glasbeniki – Henri in Josje van Swieten.

Slovenija

Prva uradna predstavitev knjige v Sloveniji je potekala na Slovenskem knjižnem sejmu v Ljubljani, v soboto, 25. novembra 2017. V ponedeljek, 27. novembra, je sledila še predstavitev knjige za medije v veliki knjigarni Celjske Mohorjeve družbe v središču Ljubljane. Isti dan zvečer je nizozemski veleposlanik v Sloveniji, g. E. F. M. Twaalfhoven, v sodelovanju s slovensko-nizozemskim poslovnim klubom (Slovene-Dutch Business Platform) sprejel prijetno družčino v svoji rezidenci v Ljubljani in ob tej priložnosti sem lahko predstavila svojo knjigo zelo pisanemu in zainteresiranemu občinstvu. To je bil prijeten in nepozaben večer in veleposlaniku Twaalfhovenu in predsedniku poslovnega kluba, g. Nieuwenkampu, sem zelo hvaležna za čudovit sprejem.

Belgija

Novo priložnost za predstavitev knjige je 25. februarja 2018 ponudilo praznovanje Prešernovega dne v Genku, ki sta ga v društveni stavbi "Naš dom" organizirali slovensko kulturno društvo Naš dom in slovensko pevsko društvo Slomšek Maasmechelen. Na povabilo predsednika društva Stanija Revinška in po nagovoru duhovnika Štrublja sem po slovenski maši, med katero je zbor Slomšek tako lepo prepeval, svojo knjigo predstavila prebivalcem Limburga, od koder tudi sama izhajam (sicer gre tu za belgijski Limburg, pa vseeno!), in ti so se navdušeno odzvali. Mnogi so se pripovedi o mojem očetu glasbeniku (in o njegovem popularnem Schrammelorkest Edelweisz iz 50-ih in 60-ih let) tudi osebno spominjali. Tudi zgodovina selitve slovenskih rudarjev v nemško Porurje v prvih desetletjih 20. Stoletja – in od tam v rudnike v belgijskem in nizozemskem Limburgu – je bila starejšemu občinstvu še dobro znana. Bilo mi je v čast, da sem svojo knjigo lahko predstavila v mestu Genk, ki je v času 20. stoletja pozdravilo zelo veliko priseljencev in kjer je po treh migracijskih tokovih prejšnjega stoletja, polovica tamkajšnjega prebivalstva tujega porekla.

Po predstavitvi sem en izvod knjige izročila gospodu Revinšku, enega pa slovenskemu veleposlaniku v Belgiji, Radu Genoriju, ki me je povabil, da pridem knjigo predstaviti tudi v rezidenco v Bruslju.

Nemčija

Predstavitev knjige v Nemčiji je potekala po binkoštni maši za slovensko skupnost v Essnu. Hkrati je slovenska skupnost ta dan v cerkvi Janeza Krstnika v predelu Altenessen praznovala 60 let župnije Essen. Vesela sem bila, da sem ob tej priložnosti

lahko predstavila svojo knjigo tam, saj se pomemben del mojega romana odvija prav v Essnu, v nemškem Porurju s svojimi premogovniki in jeklarsko industrijo.

Duhovnik Alojzij Rajk, duhovnik Janez Pucelj, vodja Slovenske katoliške misije po svetu, in člani odbora tamkajšnje slovenske skupnosti so naju z možem nadvse pristrčno sprejeli. Po občudovanja vredni sveti maši se je skupnost zbrala ob kosilu. Vsi so pozorno prisluhnili moji predstavitvi, ki jo je s potrebnimi pripombami začel in zaključil duhovnik Rajk. Vzdušje je bilo zelo pristrčno in veselo in z velikim zadovoljstvom se spominjam tega srečanja s prijaznimi ljudmi.

Združene države Amerike

Prva predstavitev knjige v Ameriki je potekala poleti 2018 za slovensko versko skupnost in njihovega duhovnika Krizologa Cimermana v New Yorku, in sicer zahvaljujoč pobudi Metke, ki je to predlagala med obiskom skupnosti s svojim možem in sinom.

Sledile bodo še mnoge predstavitve na Nizozemskem, v Belgiji in v Sloveniji; spomladi pa upam tudi v Clevelandu v Ameriki, kjer so glavni liki mojega romana našli svojo drugo domovino."

Presentaties boek "Iz Slovenije, z upanjem": bijzondere ontmoetingen

In de vorige Lipa hebben wij de uitgave van het boek van ons lid Marie-Louise Bemelmans-Videc aangekondigd. Tijdens de viering van de Sloveense Cultuurdag heeft zij 'Iz Slovenije, z upanjem' aan ons gepresenteerd. Maar toen konden wij nog niet weten hoe breed de interesse voor dit verhaal over Sloveense emigratie zou worden. Hier kunnen wij nu lezen hoe dit boek na aandacht in diverse me-

dia ook de weg vond naar de landgenoten door half Europa en zelfs naar New York. Haar verhaal over de ervaringen leest als een overzicht van het Sloveense gemeenschapsleven in dit deel van Europa:

Marie-Louise Bemelmans-Videc

“Het schrijven van mijn eerste (niet-academische) boek was een heerlijk avontuur; de presentaties van het boek brachten prachtige ontmoetingen met Sloveense gemeenschappen in binnen- en buitenland en met bijzondere persoonlijkheden. Het geeft een auteur bovendien een eerste indruk van de ‘ontvangst’ van het verhaal bij zijn of haar toehoorders.”

Het boek - een roman - is geïnspireerd door de migratiegeschiedenis van mijn Sloveense voorouders. Anders dan mijn voorouders beëindigen de hoofdpersonen in mijn boek hun migratie – in de eerste decennia van de 20ste eeuw - niet in Zuid-Limburg maar in Cleveland, Ohio. Daar is tot de dag van vandaag een levendige Sloveense gemeenschap met eigen verenigingen, ‘fraternal societies’, ‘lodges’, vakbonden, kranten, zang- en dansgroepen, recreatiecentra, etc.

Nederland

Het was een eer en een bijzonder genoegen de eerste exemplaren van mijn boek begin november 2017 aan te bieden aan onze pastoor Zvone Štrubelj, tijdens de Sloveense mis in Rijswijk en aan de ambassadrice van de Republiek Slovenië, Sanja Štiglic.

Het Sloveense pastoraat onder Sloveense migranten was vanaf het allereerste begin van de migratie – binnen Europa, maar ook naar de VS en Canada – op indrukwekkende wijze aanwezig onder de migranten die naar ‘houvast’ zochten in hun nieuwe ‘domovina’; aan dat aspect van de migratiegeschiedenis besteedt het boek respectvol aandacht.

Slovenië

De eerste officiële presentatie vond plaats tijdens de Ljubljana Book Fair op zaterdag 25 november 2017, op maandag 27 november gevolgd door een presentatie voor de pers in de grote boekhandel van de uitgever “Celjska Mohorjeva Družba” in het centrum van Ljubljana.

De ambassadeur van Nederland in Slovenië, de heer E.F.M. Twaalfhoven ontving in samenwerking met het Slovene-Dutch Business Platform een bijzonder gezelschap belangstellenden in zijn residentie op maandag 27 november 's avonds. Ik mocht er mijn boek presenteren voor een zeer betrokken publiek. Het was een mooie, memorabele avond en ik was de ambassadeur en de voorzitter van het Slovene-Dutch Business Platform, de heer Nieuwenkamp, dan ook zeer dankbaar voor deze prachtige ontvangst.

Nederland

Het volgende presentatiemoment was tijdens de Sloveense Cultuurdag in Rijswijk; hierover kunt u meer lezen elders in dit blad. Het bood tevens de gelegenheid om dat mooie instrument – de concert-cither – te presenteren samen met mijn collega-citherspellers Henri en Josje van Swieten.

België

De viering van Prešernov Dan in Genk bood het podium voor de volgende presentatie op 25 februari 2018. Deze werd in het verenigingsgebouw ‘Naš Dom’ voorbereid in samenwerking van ‘Slovensko kulturno društvo Naš Dom’ en ‘Slovensko Pevsko Društvo Zangvereniging Slomšek Maasmechelen’. Op uitnodiging van de voorzitter Stani Revinšek en ingeleid door pastoor Štrubelj mocht ik na de Sloveense mis – tijdens welke het koor Slomšek de sterren van de hemel zong - mijn boek voorstellen te midden van mede-Limburgers (Belgische Limburgers, maar toch....!) die enthousiast reageerden. Zij konden zich veel van de verhalen die ik over mijn muzikale vader (en diens in de jaren 50 en 60 populaire Schrammelorkest Edelweisz) nog persoonlijk herinneren. Ook de geschiedenis van de tocht van Sloveense mijnwerkers naar het Duitse Ruhrgebied in de eerste decennia van de 20ste eeuw - en van daaruit naar de kolenmijnen van Belgisch en Nederlands Limburg - was het oudere publiek nog welbekend. Ik vond het een eer daar mijn verhaal te mogen vertellen, in de stad Genk die in de loop van de 20ste eeuw zeer veel migranten verwelkomde. Na 3 immigratiegolven in de vorige eeuw is daar de helft van de bevolking van allochtone afkomst.

Na mijn presentatie overhandigde ik een exemplaar van mijn boek aan de heer Revinšek en aan de Sloveense ambassadeur in België, Rado Genario, die mij uitnodigde het boek ook in zijn Brusselse residentie te komen voorstellen.

Duitsland

De volgende presentatie vond plaats na de Sloveense mis op het Hoogfeest van Pinksteren voor de Sloveense Gemeenschap in Essen. In de Johannes de Doper Kerk Altenessen werd bij deze gelegenheid ook '60 Let Župinje Essen' gevierd. Ik was blij met de gelegenheid het boek ook daar te presenteren aangezien een belangrijk deel van mijn roman zich in Essen afspeelt, in het Duitse Ruhrgebied van kolenmijnen en staalindustrie.

Mijn man en ik werden er allerhartelijkst ontvangen door pastor Alojzij Rajk, door msgr. Janez Pucelj, hoofd van het Sloveense pastoraat onder migranten ('Sloven-ske Katoliške Misije Po Svetu'), en door de bestuursleden van de Sloveense gemeenschap. Na een indrukwekkende Hoogmis vond het grote gezelschap elkaar bij een maaltijd. Er werd aandachtig geluisterd naar mijn presentatie die met de nodige kwinkslagen werd in- en uitgeleid door pastor Rajk. De sfeer was bijzonder hartelijk en vrolijk en ik denk met veel genoegen terug aan de ontmoetingen met prachtige mensen.

Verenigde Staten

Een eerste Amerikaanse boekpresentatie vond deze zomer plaats in New York voor de Sloveense geloofsgemeenschap en hun pastor Krizolog Cimerman aldaar, dank zij het initiatief van Metka tijdens het bezoek dat zij en haar man en zoon er brachten.

Er zullen meer presentaties volgen, in Nederland, België, Slovenië en in het voorjaar hopelijk ook in Cleveland, USA, waar de hoofdpersonen in mijn boek hun tweede 'domovina' vinden."

Šopek za domovino

V Rijswijku, blizu Haaga, je slovenska maša vsak drugi mesec. Prav v Haagu in njegovi širši okolici namreč živi največ rojakov, ki nas je življenjska, službena, študijska ali kakšna druga pot pripeljala v Kraljevino Nizozemsko. Pri slovenski mašah in med druženjem po njih imamo priložnost spregovoriti in zapeti po domače.

Maše vodi izseljenski duhovnik dr. Zvone Štrubelj, ki se posebej za to pripelje iz Bruslja. Skupaj s pripravljalo skupino uskladi namen maše in pesmi. Pridne gospodinje in gospodinji pa za h kavici po maši pripravijo kako domačo dobroto. Tako poleg vere s tem utrjujejo tudi domačo besedo, kulturo in kulinariko.

Junijska maša je bila kot vedno namenjena molitvi za Slovenijo, ki v tem času praznuje obletnico samostojnosti. V soboto, 2. junija, smo imeli po maši Šopek

za domovino. Župnik Zvone je pripravil posrečeno besedilo, s katerim je povezal narodne pesmi, ki jih znamo vsi zapeti. Po njih smo obkrožili daljno domovino: od visokih gora do modrega morja in vinorodnih krajev po vsej Sloveniji. Spomin na domovino smo zaokrožili s pesmimi, namenjenimi mamam in očetom, ki (so/sedaj) vzgajajo slovenski rod. Ob svetovnem dnevu čebel smo dobili od Zvoneta naročilo, da naj se potrudimo za skrb za čebele in sledimo njegovemu zgledu: v slovenskem pastoralnem centru bo postavil čebelji panj. Nekaj podobnega so mu obljubili tudi v Parizu, kjer so imeli podobno praznovanje že v nedeljo, 29. maja. V prihodnjih tednih pa se ga lahko nadejajo povsod, kjer Zvone mašuje: po krajih v Belgiji in Luxembourggu.

Tako bogatega programa sicer nimamo vedno, naši nizozemski sorodniki in prijatelji pa so navajeni, da Slovenci hitro pritegnemo, ko kdo začne peti in igrati na kitaro. Praznujemo tudi druge slovenske praznike, kot so Kulturni dan in Miklavž, v pred-velikonočnem času otroci izdelujejo slovenske butarice in imamo procesijo z blagoslovom zelenja. Nedavno smo imeli v Rijswijku prvič tudi krst. Naraščaja imamo v teh letih sicer že kar nekaj, vendar so otroci slovenskih staršev povečini krščeni v domovini. Šestmesečna Lara je hči Slovenke in Nizozemca, ki sta svojo prvorojenko dala krstiti v sedaj zanje 'domači' slovenski skupnosti.

Objave maš najdete na facebooku in pri objavah slovenskih prireditev na spletni strani Združenja, lahko pa se prijavite za vabila na metkamd@gmail.com.

Srečanja za Benelux

Slovenske maše so ob posebnih priložnostih še v Limburgu. Prek Slovenskega pastoralnega centra v Bruslju smo širše povezani s slovenskimi rojaki v Beneluxu. Tako imamo pomladi v Bruslju družinsko srečanje, jeseni pa družinski seminar za Belgijo, Nizozemsko in Luxembourg. Letošnjega smo imeli v belgijskem Leuvnu, spet z bogatim programom za zakonce in posebej za otroke.

Starši smo se od zakoncev Ramovš iz Inštituta Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje 'učili' zbiranja izkušenj za našo družinsko kroniko. Med drugim smo se dotaknili posebnega medgeneracijskega izziva za slovenske družine v tujini: negovanje stikov s starimi starši v Sloveniji. V vedno prekratkih počitnicah je treba nadoknaditi vse nedelje, praznike in druge priložnosti, med katerimi je sicer čas za spontano ustvarjanje dragocenih spominov za naše otroke. Ko smo v skupini delili svoje tovrstne izkušnje, smo hkrati vadili obujanje izkušenj, ki sodijo v družinsko kroniko.

Težko je na kratko opisati, kako bogata in vesela so vsa ta naša srečanja. Nekaj o tem povedo fotografije, več pa dejstvo, kako radi se jih vedno znova udeležujemo.

Svetovni molitveni dan žensk 2019 – za Slovenijo!

Od leta 1927 naprej je vsako leto na prvi petek v marcu Svetovni molitveni dan žensk, ki v osrčje molitve postavlja stiske žensk, mater in otrok v posameznih državah. Molitev v prek 180 državah zaobjame vsak košček zemlje. Vsako leto ženske iz določene države pripravijo ekumensko molitev. V njej predstavijo svojo deželo, lepote in stiske, za katere molijo. Poleg tega predlagajo projekt v podporo žensk, mater in otrok, za katerega prosijo finančno podporo. Za leto 2019 so molitev in bogoslužje pripravile Slovenke. Kogar zanimajo molitvena srečanja na Nizozemskem v petek 1. marca 2019 za Slovenijo, naj se javi na metkamd@gmail.com.

Bloemen voor het Vaderland

In Rijswijk ZH, aan de gemeentegrens met Den Haag, vieren wij ongeveer elke twee maanden een Sloveense H. Mis in de Bonifatiuskerk. Juist in de Residentie en in de wijde omgeving leven de meeste landgenoten die privé-, studie- of carrièreomstandigheden naar het Koninkrijk der Nederlanden hebben gebracht. Bij de Missen en bij de ontmoetingen erna is er volop gelegenheid om bij te praten en te zingen in het Sloveens.

In de Missen gaat Pastoor dr. Zvone Štrubelj voor. Hij komt voor deze gelegenheden vanuit zijn standplaats Brussel. Samen met het organisatiegroepje stemt hij misintenties en de te zingen liederen op elkaar af. Vlijtige helpers bereiden Sloveense lekkernijen voor bij de koffie en de thee. Naast het geloof worden hier

de Sloveense taal, de cultuur en de culinaire traditie versterkt.

Bij de Mis in juni bidden wij voor Slovenië, dat in die periode haar onafhankelijkheid viert. Dit jaar stonden we na de Mis op zaterdag 2 juni stil bij de 'Bloemen voor het Vaderland'. Pastoor Zvone heeft daarvoor een geslaagde verbindende tekst gemaakt voor de volksliederen die haast iedereen kan meezingen. Hiermee waanden wij ons even op de reis door Slovenië: op de hoge bergen, aan de blauwe zee en in de wijnregio's door heel het land. De gedachtenis aan het Vaderland hebben we afgerond met liederen voor de moeders en de vaders, die ooit of nu nog de Sloveense jeugd opvoeden.

Zvone attendeerde ons op de recent gehouden eerste Wereld-Bijendag en nodigde ons uit om zijn voorbeeld te volgen: in het Sloveense pastorale centrum in Brussel gaat hij een bijenkorf opstellen. Zoiets hebben ook al de Slovenen in Parijs beloofd, waar ze een soortgelijke viering hadden een week eerder. En na Rijswijk waren er vaderlandse vieringen ook overal waar Zvone voor de Slovenen komt: dwars door België en in Luxemburg.

Zo een rijk programma hebben wij niet elke keer, maar onze Nederlandse familieleden en vrienden zijn er al aan gewend dat de Slovenen gauw beginnen mee te zingen als iemand een gitaar te voorschijn haalt. Wij vieren ook andere Sloveense feestdagen zoals de Cultuurdag in februari en Miklavž (Sloveense Sinterklaas) in december. Voor Pasen maken de kinderen Sloveense 'butarice' (bundeltjes met het groen) en hebben we een processie met de zegening van de groene takken en van 'butarice'.

Onlangs hadden we de eerste Doop plechtigheid bij de Sloveense viering. In

de afgelopen jaren zijn al heel wat kinderen geboren, maar ze worden meestal in Slovenië gedoopt. De zes maanden oude Lara is dochtertje van een Sloveense moeder en een Nederlandse vader, en de ouders hebben hun eerstgeborene laten dopen in 'hun' Sloveense gemeenschap.

De informatie over de missen kunt u vinden op facebook en op de website van de vereniging bij de aankondigingen van de Sloveense evenementen. Als u uitnodigingen per mail wilt ontvangen kunt u dat kenbaar maken bij metkamd@gmail.com.

Sloveense ontmoetingen in de Benelux

Bij bepaalde gelegenheden zijn in Nederland nog Sloveense missen in Limburg, in de Corneliuskerk in Heerlerheide. Door het Sloveense pastorale centrum in Brussel zijn we nog breder verbonden met de Slovenen in heel de Benelux. Zo hebben wij elk voorjaar een ontmoeting in Brussel en in de herfst ons familieweekend voor België, Nederland en Luxemburg. Dit jaar waren wij in het Belgische Leuven, opnieuw met een rijk programma voor de ouders en voor de kinderen.

De volwassenen hebben van het echtpaar Ramovš van het Instituut Anton Trstenjak voor gerontologie en intergenerationele relaties uit Ljubljana geleerd hoe wij de ervaringen kunnen vastleggen in onze familiekroniek. Onder andere kwam de uitdaging ter sprake voor de jongen Sloveense gezinnen waar het gaat om het onderhouden van contacten met de grootouders in Slovenië. In de altijd te korte vakanties moet men alle weekends, feestdagen en andere gelegenheden inhalen, die anders voor het spontaan verzamelen van de kostbare herinneringen voor onze kinderen zorgen. Met het ophalen van onze eigen herinneringen aan de grootouders en met het gesprek over die ervaringen hadden wij weer iets te noteren in onze familiekroniek.

Het is heel moeilijk te beschrijven hoe rijk en vrolijk onze ontmoetingen verlopen. Een indruk hiervan kunt U krijgen door de foto's, maar het feit dat wij zo graag daaraan deelnemen spreekt boekdelen.

Wereldgebedsdag 2019 – voor Slovenië!

Sinds 1927 is elke eerste vrijdag in de maand maart de Wereldgebedsdag van vrouwen – voor vrouwen, voor moeders en kinderen - om voor hun nood te bidden. In meer dan 180 landen over de hele wereld wordt dan gebeden. Elk jaar bereiden de vrouwen uit een land de oecumenische viering voor: ze stellen hun land voor, de mooie dingen, maar ook de problemen. Dan stellen ze ook projecten voor om geld in te zamelen. Voor het jaar 2019 is het gebed en de viering door de Sloveense vrouwen voorbereid. Als u de gebedsvieringen op vrijdag 1 maart 2019 in Nederland interesseren, kunt u terecht bij metkamd@gmail.com.

Srečanje s pisateljem Primožem Suhodolčanom

V nedeljo, 10. junija 2018, sta učiteljici slovenščine v Haagu, Neja Morato Štucin in Danica Š. Novosel, ob finančni podpori Veleposlaništva RS v Haagu in Društva Bralna značka Slovenije organizirali srečanje s priljubljenim slovenskim mladinskim pisateljem Primožem Suhodolčanom.

V prostorih mladinskega centra Don Bosco, v Rijswijku, so se zbrali mladi bralci in njihovi starši, ki jih je po uvodnem pozdravu učiteljice Danice ter namestnika veleposlanice Marka Štucina s svojimi duhovitimi zgodbami zabaval Primož Suhodolčan. Pisatelj je ob koncu srečanja skupaj z g. Štucinom otrokom podelil priznanja bralne značke in knjige, ki jih je pisatelj na veliko veselje otrok tudi podpisal.

Besedilo in fotografija: Maruša Turnšek

Ontmoeting met de Sloveense schrijver

Met de ondersteuning van de ambassade in Den Haag en in samenwerking met de Vereniging Sloveense leesonderscheiding (Bralna značka) hebben de leraressen Sloveense taal in Nederland Danica Novosel en Neja Morato aan het eind van het

schooljaar weer een ontmoeting met een Sloveense schrijver georganiseerd. Deze keer met de in Slovenië zeer populaire schrijver van de jeugdboeken Primož Suhodolčan.

De bij "Don Bosco" in Rijswijk verzamelde jonge lezers en hun ouders werden begroet door de juf Danica en door de vertegenwoordiger van de Ambassade Marko Štucin. Hierna werden ze met grappige verhalen geamuseerd door Primož Suhodolčan. Aan het slot heeft de schrijver samen met heer Štucin Bralna značka en boeken uitgereikt. Tot grote vreugde van de kinderen heeft de schrijver de boeken ook gesignd.

Tekst en foto: Maruša Turnšek

Kuharska delavnica za Martinovo

11. november je v Kraljevini Nizozemski otroški praznik, ko otroci z lampijončki v mraku po hišah dobijo sladkarije, zraven pa zapojejo katero izmed ponarodelih pesmi o sv. Martinu. V Sloveniji je martinovanje povezano z novim vinom in tradicionalnimi dobrotami. Zato smo v Rijswijku, blizu Haaga, letos našo Kuharsko delavnico namenili pripravi teh značilnih in tudi ostalih slovenskih dobrot.

Potico – orehovo, makovo in špehovko je Mojca prinesla že pečeno, da je bila takoj za h kavi in k planinskemu čaju. Tudi Igorjev bograč je bil pred začetkom delavnice že na pol skuhan, jelen se pač mora kuhati vsaj nekaj ur. To velja tudi za

perjad, oba Matjaža sta race polnila in marinirala že doma, da je bilo dovolj časa za peko. Udeleženci delavnice so pod vodstvom Jolande pomagali pri pripravi vrste priloge, z Mojco pa so delali mlince, brez katerih ni Martinove pojedine.

Medtem ko so odrasli delali v kuhinji, so otroci pod vodstvom učiteljice Špele, ki jim je predstavila zgodbo o tem prazniku, barvali Martinove pobarvanke in pripravili posladek. Ker pa je kuhanje tokrat trajalo dlje kot običajno, so se še razgibali ob različnih otroških igrah. Proti večeru smo se končno zvrstili mimo vrste posod z dišečimi specialitetami, ki smo jih zalili s slovenskim vinom in z malinovicem. Poleg otroškega posladka je kljub sitosti zelo teknila tudi Janina gibanica.

Še bolj kot kuhanje in odlična hrana je zbrane rojake, naše nizozemske sorodnike in prijatelje navdušilo sproščeno vzdušje, ki je tako značilno za naše prireditve. Člani odbora poskrbimo za organizacijsko plat, delavnico pa samostojno izvedejo dejavni člani, ki želijo slovenske tradicije posredovati mlademu rodu. Starejši člani že vemo, kaj lahko pričakujemo in se jih že vnaprej veselimo. O tem, kako dragocena so ta srečanja, pa priča predvsem odziv tistih, ki se jih udeležijo prvič - takoj se počutijo domače!

Kot dokaz te trditve pa tu poročilo naše nove članice Albine Vogel:

"Martinov praznik v Sloveniji je poseben dogodek. Dan, ko sv. Martin iz mošta naredi vino. Pri tem pa seveda ne sme manjkati nekaj dobrega za pod zob kot martinova raca ali gos ter požirek žlahtne rujne domače kapljice. Ta dan je v Sloveniji zagotovo enkrat, če pa ta dan lahko praznuješ v 1.300 km oddaljenem Haagu, v slovenski družbi, s pogovori v slovenščini ter ob prijetni pijači in jedači, pa je to res nekaj enkratnega."

Vsi Slovenci, mlado in staro, smo se zbrali 10. novembra med 15. in 16. uro v centru Don Bosco Rijswijk. Bil je tak hladen, deževen in vetroven dan, a nabit z navdušenjem. Ob vstopu v center se je takoj zaslišala slovenska beseda. Na hodniku so se igrali mednarodni, a otroci s slovenskimi koreninami, ki so razposajeno drug drugemu kričali: »ti loviš, ti loviš.« Najbolj pa me je všečno prevzelo to, da so jim poleg slovenskih besed, v pogovor »kapljale« tudi besede v drugih jezikih. Multikulturalnost prepletena s slovenskostjo. Ker sem se v tem slovenskem krogu znašla prvič, sem malo pazljivo stopala naprej, a takoj uvidela, da smo sami »domači« in da je kaj hitro treba poprijeti za delo in da ni časa za sramežljivost.

Tako je bila prva postojanka za druženje kuhinja, kjer smo s skupnimi močmi pripravili martinovo pojedino. Tudi za otroke je bilo poskrbljeno z otroško delavnico, ki se je odvijala v jedilnici.

Če je med kuhanjem komu že pošteno zakrulil trebušček, ni bilo nobene panike. Tik ob vstopu v hram dobrot in vonjav nas je pričakala okusna dobrodošlica: tabla za rezanje z domačimi dobrotami. Sušene mesnine in sir. Za prvo silo pa ni manjkala niti domača potica. Po uspešnem rezanju, sekljanju, pečenju in sukanju kuharice, smo si zaslužili počitek in okušanje slovenskih jedi. Martinova pojedina je kot glavno jed vsebovala okusno hrustljivo pečeno raco, ki so jo pospremile priloge dušenega rdečega zelja s priokusom sladkih sliv in jabolka, fižolova solata z bučnim oljem, rdeča pesa v solati in mešanica zelenih solat. Za dodatno prebujanje

brbončic in eksplozijo okusov, pa smo se lahko razvajali tudi s slovenskim belim in rdečim vinom Puklavec & friends. Za sladico pa je, kot naročeno, prišla še druga runda potice, prekmurska gibanica in čokoladni puding.

Ob vseh teh kulinarčnih dobrotah, vinu, prijetnih pogovorih in novih poznanstvih je bilo le stežka zapustiti slovenski dogodek v Haagu. A vendar nastopil je konec in slovenske pravljice je konec. Vse do naslednjič, ko se ponovno snidemo. Pa srečno, prijatelji!

Kookfestijn voor Sint-Maarten

In Nederland is 11 november een kinderfeest wanneer kinderen met lampionnen in het donker rond huizen gaan om snoep te krijgen en een of ander volksliedje over Sint Maarten te zingen. In Slovenië is het sint-maartensfeest ('martinovanje') een feest van de nieuwe wijn die met een aantal traditionele gerechten gepaard gaat. Daarom hebben wij dit jaar onze jaarlijkse kookworkshop van de Vereniging van Vrienden van Slovenië in Rijswijk nabij Den Haag gewijd aan het voorbereiden van de gerechten die typerend zijn voor deze feestelijke maaltijd.

Mojca bakte potica's – met walnoot, met papaver en met spek (špehovka) – al thuis zodat ze onmiddellijk bij de koffie en de thee konden worden opgediend. Ook de 'bogač' (een stoofschotel met verschillende soorten vlees) van Igor was al voorgekookt toen de workshop begon; hertenvlees moet immers nogal wat uren stoven. Dit geldt ook voor het gevogelte; beide Matjažen hadden de eenden al thuis gevuld en gemarineerd zodat er voldoende tijd was om ze gebakken te krijgen tijdens de workshop. Onder leiding van Jolanda hielpen de deelnemers aan de workshop bij het voorbereiden van een reeks bijgerechten en onder leiding van

Mojca werden 'mlinci' (gebakken plakken deeg) gemaakt, want zonder 'mlinci' is de feestelijke maaltijd van het sint-maartensfeest niet compleet.

Terwijl de volwassenen in de keuken bezig waren, luisterden de kinderen naar het verhaal over Sint Maarten verteld door juf Špela, kleurden ze tekeningen van hem in en hadden ze er zelfs de tijd voor om een toetje te maken. Omdat het koken deze keer langer dan normaal duurde, konden ze na al die activiteiten nog gezellig samen spelen. Toen de gerechten uiteindelijk opgediend waren, liep er een lange rij nieuwsgierige gasten aan de geurige specialiteiten voorbij. De feestelijke maaltijd ging natuurlijk vergezeld van Sloveense wijn en frambozensap. Ondanks de rijke maaltijd was er in de maag nog steeds plek voor het toetje van de kinderen en de 'gibanica' van Jana.

De ontspannen sfeer, die zo kenmerkend is voor onze evenementen, maakte onze medeburgers, Nederlandse familieleden en vrienden heel blij, zelfs meer dan het gezellig samen koken en heerlijk eten. De bestuursleden van de Vereniging zorgden voor de organisatie, de activiteiten van de workshop werden echter onafhankelijk uitgevoerd door de actieve leden van de Vereniging die Sloveense tradities op de jongere generatie willen overbrengen. De oudere leden wisten al wat ze konden verwachten en zagen

er heel erg naar uit. De reactie van diegenen die de workshop voor het eerst bijwoonden was nog eens een bevestiging van hoe kostbaar deze bijeenkomsten zijn - mensen voelen zich onmiddellijk thuis!

Als bewijs hiervan voegen we hier een verslag toe van het nieuwe lid van de Vereniging, Albina Vogel:

"Sint-maartensfeest in Slovenië is een bijzondere gebeurtenis. De dag waarop St. Maarten van druivensap wijn maakt. Op deze feestdag mag goed eten niet ontbreken, zoals een eend of een gans en natuurlijk wijn. Dit feest in Slovenië is zeer bijzonder, maar als je het in de Sloveense gemeenschap in Den Haag, 1300 km van huis, kunt vieren, met gesprekken in het Sloveens en onder lekker eten en drinken, dat is dan pas echt uniek."

Slovenen van alle kanten, jong en oud, verzamelden zich op 10 november tussen 3 en 4u 's middags in het centrum Stichting Don Bosco in Rijswijk. Buiten was het een koude zaterdag met regen en wind, binnen heerste een sfeer vol enthousiasme. Bij binnenkomst kon men meteen Sloveens horen. In de zaal renden internationale kinderen met Sloveense roots met elkaar tikkertje te spelen schreeuwend: "tik-kie, tikkie!" Wat me meteen opviel en lachen deed was hoe woorden uit andere talen de weg in hun Sloveens spreken vonden. Multiculturalisme verweven met het Sloveens zijn. Omdat het mijn eerste keer was in deze Sloveense kring, stapte ik nogal voorzichtig naar binnen, maar ik besepte meteen dat het heel "huiselijk" was, dat het nodig was om snel aan het werk te gaan en dat er geen tijd was voor verlegenheid.

Terwijl de kinderen hun eigen workshop in de eetkamer hadden, waren wij in de keuken gezellig samen een feestelijke maaltijd van het sint-maartensfeest aan het klaarmaken. Mocht er tijdens het koken iemand z'n maag luid zijn gaan rommelen, was er geen reden tot paniek. Bij de entree in dit lokaal van verrukkelijke smaken en geuren werden we begroet door een snijplank met lekkernijen zoals gedroogde worst en kaas, en 'potica' ontbrak ook niet. Na het ijverig snijden, snipperen, bakken en roeren, was het tijd om even bij te komen en te proeven wat wij allemaal voorbereid hadden. Als hoofdgerecht van het sint-maartensfeest werd er natuurlijk een heerlijk krokant gebakken eend opgediend met bijgerechten van gestoofde rodekool met pruimen en appels, bonensalade met pompoenpitolie, rodebietensalade en groene salade. Voor verder ontwakken van de smaakpapillen en een explosie van smaken werden wij verwend door de Sloveense witte en rode wijnen

van Puklavec & Friends. Als nagerecht smulden wij van potica, prekmurska gibanica en chocolade pudding.

Omringd door al deze culinaire hoogstandjes, wijn, gezellige gesprekken en nieuwe kennissen was het erg moeilijk om deze Sloveense bijeenkomst in Den Haag te verlaten. Toch moet er overal een einde aan komen en zo was dit Sloveense sprookje ook voorbij. Tot de volgende keer dan weer. Tot ziens, mijn vrienden!

RECEPTI

BOGRAČ po Igorjevo

Sestavine za 10 oseb:

- 1 kg govejega bočnika ali pleč,
- 1 kg divjačine (srna, jelen),
- 1 kg svinjskih pleč,
- 1 kg čebule,
- 5 dag česna - v stroku,
- 10 dag svinjske masti ali olja,
- 2 jušni žlici mlete sladke rdeče paprike,
- 1 kg krompirja,
- 1,5 – 2 dl rdečega vina (modra frankinja, cabernet sauvignon ipd.)

Začimbe: morska sol, črni poper v zrnu, črni mleti poper, lovorjev list, ostra rdeča paprika ali pekoči feferoni (po želji).

Priprava: Na maščobi najprej prepražimo zelo drobno sesekljano čebulo, da postekleni. Potresemo mleto rdečo papriko, jo rahlo popražimo ter zalijemo z vodo. Ko se sestavine premešajo, dodamo na večje kocke narezano govedino (2,5 – 3 cm/kos) in podušimo.

Dušimo približno pol ure, da se govedina do polovice zmehča. Nato dodamo prav tako na kocke narezano divjačino, prav tako dušimo približno pol ure. Medtem dodamo ostale sestavine: polovico na drobno sesekljane česna, sol, poper v zrnu, mleti poper, lovorjev list, po želji ostro rdečo papriko. Po pol ure dodamo še svinjsko meso in ostalo polovico česna.

Ko je meso že na tri četrt kuhano, bograč zalijemo z vinom, ki ga pokuhamo. Na vrh mesa naložimo olupljen, na krhle narezan krompir. Prilijemo toliko vode, da je krompir zalit. Posodo pokrijemo, počasi dušimo in jedi ne mešamo pogosto, saj mora krompir ostati v kosih. Počasi kuhamo do mehkega.

MLINCI kot jih naredi Mojca

Sestavine za 8 oseb:

- 1 kg moke
- 5 rumenjakov
- 4 dcl vode
- 1 dcl. mleka

Priprava: Iz moke, rumenjakov, vode in mleka zamesimo gladko testo in ga razdelimo na manjše kose. Te na pomakani površini na tanko razvaljamo. Razvaljane krpice testa zložimo na pomaščen ali s papirjem za peko obložen pekač. Pečico segrejemo na 180 °C. Pečemo, da mlinci porumenijo in dobijo mehurčke. Pečene mlince ohladimo, razlomimo v skledo in prelijemo z vročo vodo ali juho. Odvečno tekočino odlijemo in mlince serviramo.

PEČENA RAČKA kot jo pripravi Matjaž

Račko dobro očistimo in speremo pod tekočo vodo. Nato jo dobro osušimo s papirnato brisačo. Natremo jo s soljo, poprom, rožmarinom. Jabolka izkoščičimo in z njimi nadevamo trebušno votlino račke. Pred peko, račko namažemo še s svinjsko mastjo. V pekaču račko postavimo na hrbet in jo pečemo pri 180 °C 15 minut. Nato zmanjšamo temperaturo na 150 °C in pečemo še 2 uri. Med peko račko prelivamo z maščobo, ki nastaja. Če je maščobe veliko, jo lahko med peko tudi odlijemo. Zadnjih 15 minut peke, temperaturo pečice ponovno dvignemo na 180 °. Pred tem račko premažemo z medom, da se račka aromatizira in koža enakomerno porjavi. Ko vzamemo račko iz pečice naj v pekaču pred razrezom vsaj 10 minut počiva. Nato jo razrežemo in ob njej postrežemo pečena jabolka.

DUŠENO RDEČE ZELJE po receptu Jolande

Jabolko operemo in naribamo. Čebulo olupimo in na drobno nasekljamo. Zeljne liste operemo, jim odstranimo glavne žile in jih narežemo na trakove. V posodi s pokrovom segrejemo olje, na katerem posteklenimo nasekljano čebulo. Dodamo sladkor in mešamo, da karamelizira, potem pa v kozico stresemo zelje in ga začínimo z muškatnim oreščkom. Vse skupaj med mešanjem pražimo še 1 do 2 minuti, potem pa zalijemo z vinom. Po okusu začínimo s poprom in soljo. Posodo pokrijemo in zelje na zmernem ognju počasi dušimo približno 40 minut, zadnjih 15 minut mu dodamo naribano jabolko in na trakove narezane suhe slive ter vse skupaj dobro premešamo. Po potrebi prilijemo še malo tekočine (voda ali vino). Ko se zelje zmehča, ga poskusimo in po potrebi dodatno začínimo s soljo, poprom in malo vinskega kisa.

FIŽOLOVA SOLATA po Jolandino

Rjavi fižol čez noč namočimo. Vodo odlijemo. Na fižol natočimo vodo, jo solimo, dodamo nekaj strokov česna in lovorjev list. Kuhamo približno 30 minut. Fižol ohladimo, damo v skledo, dodamo narezano čebulo, sol, poper, kis in bučno olje ter malo vode. Dobro premešamo.

RDEČA PESA V SOLATI tudi po Jolandino

Peso dobro operemo in jo položimo v lonec. Kuhamo jo približno 35 minut. Prelujemo jo s hladno vodo, ji odstranimo kožico in koreninice. Ohlajeno narežemo na rezine. Dodamo sol, kumino olje in kis. Dobro premešamo.

RECEPTEN

BOGRAČ volgens Igor

Ingrediënten voor 10 pers:

- 1 kg runder stoofvlees
- 1 kg wildvlees (ree, hert)
- 1 kg varkens stoofvlees
- 1 kg uien
- 50 g knoflook (teentjes)
- 100 g varkensvet
- 2 el gemalen zoete rode paprika
- 1 kg aardappels
- 1,5 tot 2 dl rode wijn (blauw frankisch, cabernet sauvignon...)

Kruiden: zout, zwarte peper korrels, zwarte peper gemalen, laurierblad, indien gewenst ook scherpe paprikapoeder of rode pepertjes

Bereiding: eerst bakken we de fijngesneden ui tot deze glazig wordt, bestrooien het met gemalen rode paprika, roeren we het door elkaar en voegen we water toe. Als alle ingrediënten gemengd zijn voegen we het in stukken gesneden (2,5 -3 cm/stuk) rundvlees toe en laten het stoven.

We laten het ca. een half uur stoven tot het rundvlees half gegaard is. Dan voegen we het in stukken gesneden wild toe en laten het nog eens een half uur stoven. Intussen voegen we toe: de helft van de fijngesneden knoflook, zout, peperkorrels, gemalen peper, laurierblad en indien gewenst scherpe paprika. Een half uur later voegen we nog het varkensvlees en de rest van de knoflook toe.

Als het vlees tot driekwart gaar is voegen we wijn erbij en laten het even koken. Boven op het vlees leggen we geschilde en in partjes gesneden aardappels. Dan water toevoegen zodat de aardappels onder water staan. Deksel op de pan, langzaam laten stoven en niet te vaak roeren; de aardappels moeten heel blijven. Bograč is klaar als de aardappels gaar zijn.

MLINCI à la Mojca

Ingrediënten voor 8 personen:

- 1 kg bloem
- 5 eidooiers
- 400 ml water
- 100 ml melk

Bereiding: we maken stevige deeg uit bloem, eidooiers, water en melk en verdel-en het deeg in kleine stukken. Deze rollen we op een met bloem bestoven oppervlak een voor een zo dun mogelijk uit. De uitgerolde deeglappen leggen we op een ingevette of met bakpapier beklede bakplaat. We bakken bij 180 graden tot de 'mlinci' licht bruin geworden zijn en zich blaasjes gaan vormen.

De gebakken 'mlinci' laten we afkoelen, breken ze boven een schaal en overgi-eten ze met gezouten kokend water en laten dit wellen tot ze zacht zijn geworden. Overtollig water afgieten en serveren.

GEBRADEN EEND volgens recept van Matjaž

Eend schoonmaken en spoelen onder stromend water, goed droogdeppen met keukenpapier. We smeren eend in met zout, peper en rozemarijn. Appel wassen en klokhuis verwijderen en de eend holte ermee vullen. De eend insmeren met varkensvet. In de braadslede leggen we de eend op de rug en bakken deze 15 minuten bij 180 graden.

Dan verlagen we de temperatuur naar 150 graden en laten de eend 2 uur bakken. Intussen regelmatig met het eigen vet overgieten. Giet zo nodig overvloedig vet af.

De laatste 15 minuten gaat de temperatuur terug naar 180 graden. Net daarvoor smeren we de eend in met honing zodat de eend aromatiseert en de huid

regelmatig kleurt. We halen de eend uit de oven en laten die minstens 10 minuten rusten. We snijden de eend in stukken en serveren deze met gebakken appels.

RODE KOOL van Jolanda

Een appel wassen en raspen. Een ui schillen en fijn snipperen. De bladeren van een rode kool wassen, harde kern wegsnijden en dan in dunne reepjes snijden. In een pan met deksel olie opwarmen en daarin de ui glazig bakken. We voegen wat suiker toe en roeren tot deze karamelliseert. Dan doen we de kool erbij en kruiden deze met nootmuskaat. We bakken 1 to 2 minuten en mengen alles goed door elkaar en gieten de wijn erbij. Naar smaak zout en peper toevoegen.

Met de deksel op de pan zachtjes 40 minuten stoven. De laatste 15 minuten voegen we geraspte appel en in kleine reepjes gesneden gedroogde pruimen toe en roeren goed door. Zo nodig doen we er wat vocht bij (water of wijn). Als de kool zacht geworden is deze op smaak brengen met zout, peper en een beetje wijnzijn.

BONENSALADE volgens Jolanda

De bruine bonen een nacht laten weken. Hete water afgieten. Dan opnieuw ruim water bij de bonen voegen, met zout, een paar teentjes knoflook en laurierblad. De bonen koken gedurende ca. 30 minuten. Afgieten, afkoelen en in een serveerschotel overdoen. Op smaak brengen met gesneden ui, zout, peper, azijn, pompoenpittenolie en een beetje water.

RODE BIETEN SALADE - ook volgens Jolanda

Rode bieten wassen en in een pan leggen. Ongeveer 35 minuten koken. Overgieten met koud water, schillen en wortels verwijderen. De afgekoelde bieten in plakjes snijden, op smaak brengen met zout, komijnzaad, olie en azijn. Goed door elkaar roeren.

'To noč sem jo videl' v nizozemskem prevodu

Končno smo dočakali prevod Jančarjeve knjige 'To noč sem jo videl' tudi v nizozemščino. Kot slovenski izvirnik se 'Die nacht zag ik haar' tudi v materinščini Nizozemcev in Flamcev bere kot napeta tragična zgodba junakinje Veronike, hkrati pa kot droben zgodovinski trenutek iz druge svetovne vojne. Na knjigo s privlačno naslovnico so ob izidu opozorili vsi večji časniki ter literarne revije in portali.

Pod odličan prevod se je spet podpisal dr. Roel Schuyt, ki je prevedel že druga dela Draga Jančarja in Lojzeta Kovačiča. Leta 2011 je Schuyt dobil nagrado za prevod prvega dela Kovačičevih 'Prišlekov', lani decembra pa za svojo prevajalsko delo iz slovanskih in albarskega jezika tudi prestižno 'Letterenfonds Vertaalprijs 2017'. Kako dober je njegov prevod, pa zagotovo vemo mi, ki v nizozemskem besedilu odkrivamo izvirnega duha Jančarjeve mojstrovine.

'To noč sem jo videl' in de Nederlandse vertaling

Eindelijk is er de Nederlandse vertaling van het prijsbekroonde boek van Drago Jančar. Zoals in het Sloveense origineel leest 'Die nacht zag ik haar' ook in de moedertaal van de Nederlanders en Vlamingen als een spannend, tragisch verhaal van de heldin Veronika. Het boek biedt tegelijkertijd een historische terugblik op de Tweede Wereldoorlog en de dramatische gevolgen daarvan voor de Sloveense samenleving.

Het boek werd positief besproken in alle grote dagbladen en literaire tijdschriften. De vertaling is weer het werk van dr. Roel Schuyt. Hij heeft al meerdere boeken van Jančar en van Lojze Kovalčič vertaald. In 2011 heeft hij voor zijn vertaling van de trilogie 'Nieuwkomers' van Kovačič een prijs ontvangen.

In december 2017 heeft Roel Schuyt voor zijn hele vertaalwerk vanuit de Sloveense en Albanese talen de hoogste onderscheiding – de 'Letterenfonds Vertaalprijs 2017' – in ontvangst mogen nemen.

Hoe goed zijn vertaling is weten we met zekerheid, wij die ook in de Nederlandse tekst de originele geest van Jančars meesterwerk kunnen ontwaren.

Združenje obdeluje osebne podatke svojih članov. Ta izjava pojasnjuje, zakaj osebne podatke obdelujemo, kako jih zbiramo in kako varujemo ter kako jih uporabljamo.

Osebni podatki, ki jih obdelujemo:

- ime in priimek (člana oz. »glavnega« družinskega člana, če gre za družinsko članarino),
- spol,
- naslov,
- telefonska številka (neobvezno),
- e-poštni naslov.

Posebni osebni podatki, ki jih obdelujemo:

- to se nanaša na podatke v zvezi z bančnim računom, ki jih uporabimo zgolj pri obdelavi bančnih plačil/nakazil

Namen obdelave podatkov

Združenje obdeluje osebne podatke (s soglasjem članov) za naslednje namene:

- pri registraciji in preklicu članstva,
- pri prijavi za dogodek,
- pri pošiljanju Lipovega lista in Lipe.

Kako dolgo hranimo vaše podatke

Združenje hrani podatke tako dolgo, dokler jih potrebuje oz dokler je zakonsko urejeno, da uresniči namene, za katere so bili podatki zbrani. Združenje uporablja naslednje časovne okvire hrambe:

- podatke iz prijave za članstvo: Združenje jih uporablja zgolj v času trajanja članstva,
- prijave na dogodke: Združenje jih uporablja zgolj do zaključka letnega poročila,
- finančni podatki: 7 let (zakonsko določeno),
- pošiljanje Lipovega lista in Lipe: do preklica.

Kdo ima dostop do vaših podatkov in komu jih posredujemo

Vaše podatke ne posredujemo tretjim osebam. Izjema so zgolj podatki za pošiljanje Lipe članom, ki jih posredujemo tiskarju. Če nekdo na Združenje naslovi zahtevo za kontaktne podatke določenega člana, se bo Združenje obrnilo na zadevnega člana in

ga obvestilo o prejeti zahtevi. Spletna stran <https://vrienden-van-slovenie.nl> in facebook profil. Člani in druge zainteresirane osebe so o dogodkih Združenja obveščeni prek spletne strani in prek Facebooka. Združenje ne obdeluje osebnih podatkov na spletni strani in FB profilu, vendar pa so tam naložene fotografije Združenja, ki so v skupni rabi. Če člani temu nasprotujejo, bodo fotografije izbrisane oz spremenjene.

Varnost

Združenje izvaja ustrezne ukrepe za preprečevanje zlorabe, izgube, nepooblaščenega dostopa in drugih neželenih dejanj v povezavi z osebnimi podatki.

Pravice članov

Člani lahko od Združenja zahtevajo, da svoje osebne podatke:

- dopolni,
- popravi,
- ali izbriše, če ne gre za podatke, potrebne za članstvo.

Spremembe

To izjavo o zasebnosti je mogoče spremeniti. Te spremembe so zapisane na spletni strani Združenja.

Stik

Če imate kakršnakoli vprašanja o izjavi o zasebnosti oz obdelavi vaših podatkov, jih naslovite na: info@vrienden-van-slovenie.nl Če v primeru pritožbe, ne boste zadovoljni z odgovorom Združenja na vašo pritožbo, imate v skladu z zakonodajo o zasebnosti, pravico, da vložite pritožbo pri regulatorju zasebnosti/organu za osebne podatke: <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl>.

Ta izjava o zasebnosti je začela veljati 24. maja 2018.

Vereniging verwerkt persoonsgegevens van de leden. Hieronder vindt u een overzicht van de gegevens die wij verwerken.

Persoonsgegevens die wij verwerken:

- voor- en achternaam (hoofd)lid
- geslacht
- adresgegevens
- telefoonnummer (facultatief)
- e-mailadres

Bijzondere persoonsgegevens

Behalve bovenstaande persoonsgegevens verwerken wij ook bijzondere persoonsgegevens bij de administratie abonnementsgelden en declaraties:

- hierbij gaat het om bankgegevens bij verwerking bankbetalingen

Verwerkingsdoelen

De hierboven genoemde persoonsgegevens worden verwerkt voor de volgende doelen:

Vereniging verwerkt persoonsgegevens met de toestemming van leden:

- bij het inschrijven en het opzeggen van het lidmaatschap
- bij de aanmelding voor een evenement
- bij het verzenden van de Lipov list en de Lipa

Bewaartermijn

De Vereniging bewaart de verzamelde persoonsgegevens niet langer dan nodig is, of wettelijk geregeld is, om de doelen te realiseren waarvoor de gegevens zijn verzameld. Hiervoor hanteren wij per doel de volgende bewaartermijnen:

- inschrijfggegevens: – voor de duur van het lidmaatschap
- aanmeldingen voor het evenement: – tot de verwerking van het jaarverslag
- financiële gegevens: - 7 jaar (wettelijke bepaald)
- verzenden Lipov list en Lipa: - tot de afmelding

Doorgifte aan derden

Wij geven uw gegevens niet door aan derden, behalve de adresgegevens aan de drukker voor het versturen van het verenigingsblad Lipa. Als iemand contact opneemt met de Vereniging met de vraag om contactgegevens van een bepaalde lid

dan neemt de vereniging contact op met het betreffende lid. Deze wordt dan geïnformeerd over het binnengekomen verzoek. Website <https://vrienden-van-slovenie.nl> en facebookprofiel. Via de website en via facebook worden de leden en anderen geïnteresseerden geïnformeerd over de evenementen van de Vereniging. Hier worden geen persoonlijke gegevens verwerkt, wel foto's gedeeld. Als de leden bezwaar hier tegen maken, worden de foto's verwijderd, onherkenbaar gemaakt of aangepast.

Beveiliging

Vereniging neemt passende maatregelen om misbruik, verlies, onbevoegde toegang, en andere ongewenste handelingen met persoonsgegevens tegen te gaan.

De rechten van de leden

De leden kunnen verzoeken om hun persoonsgegevens:

- aan te vullen
- te verbeteren
- of te verwijderen als dat buiten de voor het lidmaatschap noodzakelijke gegevens valt

Wijzigingen

Deze Privacy-verklaring kan worden gewijzigd. Deze wijzigingen maken wij bekend op onze website.

Contact

Als u vragen heeft over deze privacyverklaring, neem U dan contact op via: info@vrienden-van-slovenie.nl. Natuurlijk helpen wij u graag verder als u klachten heeft over de verwerking van uw persoonsgegevens. Mocht u er desondanks toch niet samen met ons uitkomen, dan heeft u op grond van de privacywetgeving ook het recht om een klacht in te dienen bij de privacy toezichthouder, de Autoriteit Persoonsgegevens – zie <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl>.

Deze privacyverklaring is in werking getreden op 24 mei 2018.

“Domovina je povsod, kjer je človeku dobro.”

(Marcus Tullius Cicero)

Avendar nam je topleje pri srcu, ker v njem nosimo svojo ljubo Slovenijo! Odbor Združenja prijateljev Slovenije vam čestita ob dnevu samostojnosti in enotnosti. 26. december je dan, ko se spominjamo razglasitve rezultatov plebiscita leta 1990, na katerem so se volivci odločili, da Slovenija postane samostojna država.

*Dovolj je, da se samo nasmehnemo
in že se v nas odprejo vrata,
skoznje plane jata belih ptic
in nas odnese čez planjave
v višine do neba.*

(Rudi Kerševan, 2011, Objemi svet: misli o sreči, upanju)

Našim članom želimo vesele božične praznike ter srečno in nasmejano Novo leto 2019!

Odbor Združenja prijateljev Slovenije

“Het Vaderland is overal, waar de mens het goed heeft.”

(Marcus Tullius Cicero)

Maar toch is het warmer in onze harten omdat wij hierin ons geliefde Slovenië dragen. Het bestuur van de Vereniging Vrienden van Slovenië feliciteert iedereen met de Dag van Zelfstandigheid en Eenheid. 26 december is de feestdag ter herinnering aan het plebisciet in 1990 toen de kiezers besloten dat Slovenië een zelfstandig land moest worden.

*Het is genoeg om slechts te glimlachen
en de deuren in ons gaan open,
door welke een zwerm witte vogels ontsnapt
en ons mee neemt over de vlaktes
in de hoogte, tot de hemel.*

(vrij naar Rudi Kerševan, 2011,
Omarm de wereld: de gedachten over het geluk en hoop)

Wij wensen onze leden fijne kerstdagen en een gelukkig, glimlachvol Nieuw Jaar 2019!

Het bestuur van Vrienden van Slovenië

Prireditve 2019

Za prihodnje leto lahko zabeležite že naslednje dogodke:

- sobota, 2. februarja 2019, popoldne: Praznovanje Kulturnega dne (Rijswijk, ZH),
- nedelja, 17. februarja 2019, popoldne: Pustovanje za otroke (Rijswijk, ZH),
- nedelja, 7. aprila 2019, popoldne: Občni zbor in prvenstvo v taroku (Rijswijk, ZH),
- sobota, 22. junija 2019, popoldne: Piknik ob Dnevu državnosti (Breukelen),
- sobota, 7. septembra 2019, popoldne: Embassy Festival (Den Haag),
- sobota, 9. novembra 2019 popoldne: Slovenska kuharska delavnica (Rijswijk, ZH).

Povabila s podrobnostmi sledijo v Lipovih listih.

Lipov list vam želimo pošiljati po elektronski pošti. Poleg obvestil našega Združenja, vas želimo čim bolj aktualno obveščati o drugih dogodkih v tujini slovenski skupnosti. Če ste v letu 2018 Lipov list prejeli po navadni pošti, vas vendar prosimo, da nam svoj aktualni e-mail naslov čimprej sporočite na: info@vrienden-van-slovenie.nl

Vnaprej lepa hvala.

Evenementen 2019

Voor het komend jaar kunnen jullie alvast deze evenementen in jullie agenda's noteren:

- zaterdagmiddag 2 februari a.s.: Viering van de Sloveense cultuurdag (Rijswijk ZH),
- zondagmiddag 17 februari a.s.: Carnaval voor kinderen (Rijswijk, ZH),
- zondagmiddag 7 april a.s.: Algemene ledenvergadering en tarokkampioenschappen (Rijswijk, ZH),
- zaterdagmiddag 22 juni a.s.: Picknick ter ere van de Sloveense Onafhankelijkheidsdag (Breukelen),
- zaterdagmiddag 7 september a.s.: Embassy Festival (Den Haag),
- zaterdagmiddag 9 november a.s.: Sloveense kookworkshop (Rijswijk, ZH).

De uitnodigingen met meer details zullen jullie ook middels Lipov list ontvangen.

Lipov list willen wij jullie per mail sturen. Naast het nieuws vanuit onze Vereniging willen wij jullie zo goed mogelijk op de hoogte houden over het andere Sloveense nieuws. Als u in het jaar 2018 Lipov list per post hebben ontvangen, willen wij u vriendelijk vragen om u e-mail adres zo spoedig mogelijk aan info@vrienden-van-slovenie.nl door te geven.

Alvast bedankt.

Vse najboljše za 27. rojstni dan, Slovenija!
25. junij je slovenski dan državnosti.
Obeležuje spomin na 25. junij 1991,
ko je Slovenija formalno postala neodvisna.

Happy 27th Birthday to Slovenia!

*25 June is the Slovenian National Day to commemorate the
country's declaration of independence from Yugoslavia in 1991.*

